

Nõmmekad
Martin Mill
Maris Nõlvak
LK 4

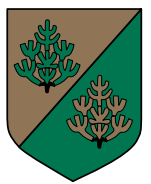

Suur Nõmme 100
perepäev
16. augustil
LK 5

Tähistame väarikat
juubeliaastat
tallinn.ee/Nõmme100

NÕMME
100

Nõmme Sõnumid

august 2026 • järgmine leht ilmub septembri esimesel nädalal

f Nõmme Linnaosa Valitsus

Nõmme huvikooli ringrajal püstitati maailmarekord

31. juulist 2. augustini toimusid Nõmme huvikooli ringrajal kiirusautomodelite 75. Euroopa meistrivõistlused, mis tõid Tallinna ligi 80 sportlast kümnest Euroopa riigist. Kolm päeva kestnud võistlused pakkusid põnevaid heitlusi, mitu viimaste katsetega otsustatud medalit ning ka uue maailmarekordi.

„Meil on hea meel, et Nõmme sai taas võõrustada nii kõrgetasemelist rahvusvahelist võistlust. Euroopa meistrivõistlused näitasid, et siin on olemas nii väarikas traditsioon kui ka inimesed, kes hoiavad seda ala elujõulisena. Eriliselt rõõmustab Eesti sportlaste suurepärase esinemine ja võistkondlik Euroopa meistritiitel,“ ütles linnaosavanem Gerry Konnov.

Kiirusautomodelism on üks vanimaid tehnilisi mudelisportialasid, kus sisepõlemismootoriga mudelid sõidavad spetsiaalsel ringikujulisel rajal. Võistlejad selgitavad parimad välja 500 meetri läbimise keskmise kiiruse põhjal. Tipptasemel mudelid valmivad valdavalt käsitööna

ning nende ehitamine ja seadistamine nõuab suurt täpsust.

Võistlused toimusid kuues võistlusklassis ja kolme võistluspäeva jooksul läbis iga sportlane ühe ametliku kiiruskatse päevas. Lõplik paremusjärjestus selgus kolmest parima tulemuse põhjal. Nagu sellele alale omane, otsustati mitmed medalid alles viimaste sõitude käigus.

Kõige tähelepanuväärsem tulemus sündis 1. võistlusklassis (1,5cc), kus Ukraina sportlane Andrii Yakymiv püstitas viimasel katsel uue maailmarekordi tulemusega 269,802 km/h. Samas klassis võitis hõbemedali nõmmekas Rain Teder, Eesti automodelismi legend Lembit Vaher jäi taaskord napilt neljandaks.

Eesti sportlased näitasid suurepäraselt ka teistes klassides. Tõnu Sepp krooniti Euroopa meistriks koguni kahes võistlusklassis. 2. võistlusklassis (2,5cc) tõusis ta kullale alles viimase katsega (278,281 km/h), kui kaks esimest sõitu olid jätnud ta medalikonkurentsist välja. 5. klassis (10cc) kindlustas Sepp kuldmedali juba avapäeval sõidetud tulemusega 339,718 km/h. Ärevust oli palju, sest tšehh Michael Schmutz sai viimasel katsel kirja 339,496 km/h.

Eestile ja Nõmmele tõi Euroopa meistritiitli Arco Aria, kes võitis 3B klassi (piirangutega 3,5cc) samuti

FOTOD: ANDREI KUNTSMANN

Võistkondlikus arvestuses krooniti Euroopa meistriks Eesti.

EESTI MEDALIVÕITJAD

- **Tõnu Sepp** – 2 kuld (2. klass ja 5. klass)
- **Arco Aria** – kuld (3B klass)
- **Rain Teder** – hõbe (1. klass)
- **Tiit Luman** – pronks (4. klass)
- **Ranno Põhjakes** – pronks (3B klass)
- **Eesti koondis** – võistkondlik Euroopa meister

viimase katsega. Ranno Põhjakes sai kaela pronksmedali. Pronksmedali võitis ka Tiit Luman 4. klassis. Väga napilt jäid poodiumilt välja lisaks Vaherile Uku Sermann, Priit Teder (mõlemad 2. klass) ja Mart Sepp (3. klass). Võistkondlikus arvestuses krooniti Euroopa meistriks Eesti,

edestades Rootsit ja Šveitsi. Samuti võitis Eesti koondis Euroopa kiirustekarika.

Lisaväärtuse andis võistlustele sündinud maailmarekord ja asjaolu, et mitmed Euroopa meistrid selgusid alles viimastel sõitude. See pakkus nii võistlejatele kui ka pealtvaatajatele pinget kuni viimase startini.

Nõmme on olnud kiirusautomodelismi keskuseks juba üle poole sajandi ning on varem võõrustanud Euroopa (1999. ja 2011. a) ning maailmeistrivõistlusi (2004. a). Tänavune edukalt korraldatud suurvõistlus kinnitas taas Nõmme ja Eesti tugevat positsiooni Euroopa automodelismis.

KÜLLI VÄRNIK

Naiskoor Kevad võidutses Singapuris

Naiskoor Kevad võitis Singapuris toimunud rahvusvahelisel koorikonkurssil naiskooride kategoorias esikoha ning tulemust hinnati kulddiplomi vääriliseks.

Festival toimus kümnendat korda ja seal osales 73 koori 11 riigist. Dirigent Õne-Ann Roosevee juhatusel esitas 27-liikmeline naiskoor Kevad konkursil Sergei Rahmaninovi teose „Bogoroditse devo“, Tadeja Vulci „O Sapientia“ ning neli lugu Veljo Tormise tsüklist „Sügismaastikud“.

Aasia on osutunud Kevade jaoks eriti edukaks paigaks. „Aasias toimuvad konkursid on meie koorile ilmselt väga hästi sobivad: kolm aastat tagasi võitsime Lõuna-Koreas toimunud koorimängudel ning nüüd õnnestus meil tuua esikoht koju ka Singapurist. Olen meie lauljate üle erakordselt uhke. See tulemus sündis väga suure tiimitöö tulemusena. Oleme väga õnnelikud,“ ütles Roosevee.

2020 Eesti aasta naiskooriks valitud Kevad tähistab tänavu septembris oma 20. sünnipäeva. Kooris laulavad naised vanuses 18–63, keda ühendab armastus koorimuusika vastu ja soov panustada kogukondlikku ellu.

Naiskoori Kevad võistlusreisi Singapuri toetas Eesti Kultuurkapital.

NÕMME
100

20. AUGUSTIL KELL 14 NÕMMEL VABADUSE PARGIS

TAASISESEISVUMISPÄEVA
KONTSERT

Tasuta!

Dagö

LINNAOSAVANEMA VEERG

August!

Imelik on mõelda, et 2/3 suvest ongi läbi ja käes on august. Loodan, et kõik on saanud puhata või on kohe puhkusele minemas. Ilm on muidugi tüüpiline Eesti suvi, pikkade varrukatega riided peavad ikka käepärast olema, kuid õnneks on olnud ka päikesepaistet ja soojakraade. No mõni ilusam päev rohkem kui naljaloos, kus tavaliselt saab öelda, et Eestis on ikka mõni ilus päev ka, kuid ma olin sel ajal tööl.

No tegelikult olimegi tööl. Pean siinkohal tõsiselt tunnustama Nõmme linnaosavalitsuse meeskonda. Tegelikult tulebki neid tänada, et Nõmmel kõik korras on. Mina võitlen võitluseid kõrgemates sfäärides, koosolekulaudades, kuid igapäevatoimetused on nende käes. On see siis teede korrashoid, roheluse või arhitektuuriga seonduv, kultuuri- ja kogukonna ürituste korraldamine. Või liikluskorralduse, reklaaminduse, jäätmekäitluse, sotsiaalse te murede lahendamine. Millal te viimati nendele igapäevastele küsimustele mõtlesite? Ma usun, et ma ei eksi, kui ütlen, et mitte väga tihti. Ja see on hea, sest see näitab, et meeskond teeb head tööd. Eestlastele loomumomentselt ju öeldakse midagi üldjuhul vaid siis, kui on pahasti. Kui kõik on hästi, siis „Aitäh!“ nii kergelt üle huulte ei tule. Pakun, et ka mina ei ole ehk tänusõnu liiga tihti maininud. Ka eestlane. Nüüd olen. Aitäh teile, meeskond!

Tegelikult saan ka nõmmekaid tänada. Olles korduvalt küsinud abi ja teie arvamust erinevates küsimustes, olete seda alati andnud. Eks sekka on tulnud ka sussiga vastu nina saamist, kuid siiski olete olnud suureks abiks. Oleme saanud tänu sellele mitmeid muresid hakata lahendama palju konkreetsemalt. Selliselt, et oleks ka päriselt Nõmmele kasu, mitte lihtsalt, et saaks asja tehtud. Aitäh teile!

Tallinn on alustamas uue üldplaneeringu tegemist ja me oleme panemas kokku Nõmme soove ja eelduseid selleks. Saime sisendi ka linnaosakogust ja kutsun kõiki üles ka oma mõtteid linnaga jagama. Minu loo kõrval on artikkel sellel teemal ja seal on ka link juures. Kasutage seda julgelt ja jagage oma mõtteid veel julgemalt. Hoia me Nõmme Nõmmena, ka tulevikus.

Aga mida me siis vahepeal ära teinud oleme? Saime kinnituse, et Kivimäe ja Nõmme põhikoolid lähevad projekteerimisele. Hiiuma kooli valmimine kahjuks hilineb, kuid ehituse järelevalve leidis vajakajäämisi ja pigem lükkame kooli avamise paar kuud edasi, kui toome lapsed ehitustandritele. Lisaks saame Pärnu mnt Nõmme keskuse ristmikust kuni Pääskülani ära renoveeritud. Saime Nõmme sissesõitudele Järve keskuse ja Pääsküla raudteeülesõidu juurde lipumasid, kus lehvib maailma ilusaim lipp – Eesti lipp. Tegelikult tahaks ka Männiku suunal samalaadset lahendust. Lisaks võtsime ette ja korrastasime mitmed Nõmmega soetud isikute hauaplat-sid. Ajalugu tuleb ju mäletada.

Kahjuks ongi selleks korraks taas ühel pool. Toredat suve jätku teile, nõmme-kad, ning taaskirjutamiseni septembris.

GERRY KONNOV
Nõmme linnaosa vanem

Nõmme linnaosa valitsus
(Valdeku 13) 645 7333.
Teenindussaal E 8.15-18,
T-N 8.15-17, R 8.15-16Nõmme kultuurikeskus
(Turu plats 2), 677 0890Nõmme muuseum (Jaama 18)
suvehooajal suletudNõmme raamatukogu
(Raudtee 68) 672 3858
TKR 11-18, N 12-19, L 10-17Pääsküla raamatukogu
(Pärnu mnt 480a) 680 3495
TKR 11-18, N 12-19, L 10-17Männiku raamatukogu
(Pihlaka 12) 655 9718
TKR 11-18, N 12-19, L 10-17 | <ul style="list-style-type: none">Valdeku saun-spordihoone
(Valdeku 15) 600 8128
Kuni 13.08 remonditöödeks suletud.
13.-31.08 saun N-P 15-22,
jõusaal ja spordisaal N-P 13-22Valdeku päevakeskus
(Valdeku 13) 672 3125, 5694 4874Pääsküla päevakeskus
(Viisi 29) 677 8011Valdeku noortekeskus
(Valdeku 13) 5556 7781
E-R 12-17.45.Pääsküla noortekeskus
(Rännaku pst 1) 5556 7780
E-R 12-17.45.Rahumäe mängujaam
(Pärnu mnt 288b) 615 7157
E-N 11-18, R 10-17 |
|--|--|

Nõmme Sõnumid

Väljaandja: Nõmme linnaosa valitsus
Toimetaja: Külli Värnik, külli.varnik@tallinnlv.ee, 645 7344
Reklaam ja kuulutused: kuulutused.nomme@tallinnlv.ee
Kodulehekülg: www.tallinn.ee/nommesonumid
Levi: Target Master, info@targetmaster.ee, pretensioonid Omniva erakliendi telefonil 661 6616 (E-R 9-20; L-P 9-15), info@omniva.ee.
Toimetusel on õigus kaastöid nende selguse mõttes toimetada ja lühendada. Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita.

Tallinna tuleviku kujundavad pealinlased ise

Milline on Tallinn, kus tahaksime elada kümne, kahekümne ja enama aasta pärast? Kas laste koolitee on turvaline? Kas kodu lähedal on piisavalt rohelust? Kus ma sporti saan teha? Kas tööle või arsti juurde jõuame mugavalt, ilma et suur osa päevast kuluks liiklemisele või ummikutes istumisele? Nüüd on sul võimalus kaasa rääkida.

Need ja paljud teised igapäevased linna toimimisega seotud küsimused ei puuduta ainult linnaplaneerijaid, arhitekte või poliitikuid, need puudutavad iga tallinlast. Parimate lahenduste leidmiseks ja muutunud ootustega kaasas käimiseks on linn alustanud uue üldplaneeringu koostamist.

Üldplaneering on Tallinna kõige olulisem ruumilise arengu kokkulepe. See ei määra, mis värvi peab olema mõni maja või kuhu istutatakse järgmine puu. Küll aga paneb see paika põhimõtted, mille järgi tehakse tulevikus täpsemaid otsuseid ratta-teede rajamise, parkide hoidmise

või uute ettevõtete asukoha osas. Sellele toetudes kavandatakse hiljem tänavaid ja ühistransporti ning otsustatakse, kuhu on vaja uusi kooli, lasteaedu, haiglaid, spordirajatisi või teisi igapäevaelu käimas hoidmiseks vajalikke kohti.

Sealjuures ei taha me kujundada Tallinna tulevikku linnavalitsuse kabinetivaikuses või kaardirakendusel puslet ladudes. Kõige paremini tunnevad oma tänavat, asumit ja linna-osa inimesed, kes siin iga päev elavad, töötavad, õpivad või seda külastavad. Seetõttu kutsume kõiki Tallinna tuleviku ja parimaid võimalusi loovates teemades kaasa rääkima!

Augusti lõpuni ootame, et annaksid teada oma nägemusest ja ideedest, kuhu suunas ning mil moel Tallinn peaks arenema. Sealjuures keskendume ideekorjes neljale olulisele teemale: liikuvus ja ühistransport, keskuste teke, ettevõtlus ning teenuste kättesaadavus.

Täna on Tallinna üldplaneeringu ideekorjes kaasa löönud juba tuhatkond linlast, kes on jaganud oma ootuseid linna tulevikust. Näiteks on

tehtud ettepanekuid, et autotee asemel võiks rajada rohkem erinevaid linnaosi ühendavaid ja ka Lasnamäele jõudvaid trammiteid, et rohealad vääriks laiendamist ja kaitset, et linnahalli ümbrus vajaks elustamist kultuuripiirkonnana või toetada ärilinnakute teket erinevates linna piirkondades.

On selge, et üldplaneering ei muuda Tallinna nägu ja toimimist üleöö. Selle mõju avaldub samm-sammult järgmise 15–20 aasta jooksul. Mõnda piirkonda võib tulevikus jõuda parem ühistransport, mõnda rohkem teenuseid ja töökohti. Mõni tänav võib muutuda turvalisemaks, mõni tühi ala elavamaks ning mõni väärtuslik roheala saada tugevama kaitse. Seetõttu on just praegu õige aeg kaasa rääkida.

Tallinna üldplaneeringu ideekorje kestab augusti lõpuni! Küsimustik on lühike ning sellele vastamine võtab vaid mõne minuti. Oma mõtteid saab jagada aadressil: www.tallinn.ee/2050.

MARTIN KARRO

Tallinna Linnaplaneerimise Ameti juhataja

Augustist muutuvad mitmed ühistranspordiliinid

1. augustist hakkavad kehtima Tallinna ühistranspordi liinivõrgu 2026. aasta kaasaajastamise muudatused mitmetel liinidel. Eesmärk on muuta linnas liikumine kiiremaks, mugavamaks ja paremini toimivaks.

Transpordi valdkonna abilinnapea Joel Jesse sõnul toob uuenev liinivõrk kiiremaid ühendusi ja uusi liikumisvõimalusi. „Kutsun kõiki juba praegu üle vaatama oma kasutatavaid liine, et üleminek toimuks võimalikult sujuvalt. Kõige kindlam on enne sõitu vaadata oma ühendused üle veebilehel transport.tallinn.ee, kus on alati kõige ajakohasem teave,“ ütles Jesse.

Enam kui 500 bussipeatuses vahetatakse välja peatuse tähised koos liininumbritega ning paigaldatakse uued sõiduplaanid ja ühistranspordikaart. Kuna uuendused jõuavad peatustesse järk-järgult, leiab kõi-

ge ajakohasema info liinide, peatuste ja sõiduplaanide kohta veebilehel transport.tallinn.ee.

Liinivõrgu kavandamisel lähtus linn nii liinivõrgu planeerimispõhimõtetest, andmepõhisest analüüsist kui ka linlaste tagasisidest. Märtsis avaldatud muudatuseettepanekute koguti elanikelt tagasisidet: ligikaudu tuhat ettepanekut ja kommentaari aitasid täpsustada mitmeid lahendusi. Selle tulemusel korjeariti mitut liini ning mõne plaani elluviimisest loobuti.

Nõmmet puudutavad uuendused

Liinid 1 ja 14 ühendatakse (uue-duse järel liin 1), selle tulemusena kujundatakse Viimsi ja Laagri suunal kiirem ja sidusam ühendus, mis loob linnaosade keskuseid ning kesklinna läbiva magistraalliini. Lisandub Risti peatus, kaasa-mise tulemusel säilivad ka Nurmep ja Raba peatused.

Liin 18 ja 18A liidetakse ja asub teenindama senise 18A teekonnal Urda ja Viru Keskuse vahel, kattes väiksema nõudlusega peatusi, kus liin 1 ei peatu.

Liin 57 suunatakse Valdeku tänavat pidi Vabaduse puisteele (Männiku tee asemel), seal edasi Kalevisse, hakkab linna poole sõitma Vabaduse puisteele: Muudatusega keskendutakse koolide ja lasteaedade paremale kättesaadavusele Raku ja Raudalu asumitest.

Liinide 24, 20, 19 ja 23 liinivõrk kujundatakse ümber, sealhulgas lisatakse liin 24A Mäepealse piirkonna teenindamiseks ning liin 23 jääb elanike soovil senisele liikumistele Raja tänaval. Varasemalt 20A numbrit kandnud liin muutub liiniks nr 19 seoses liikumistee muutusega.

Muudatustega saab tutvuda veebilehel tallinn.ee/uusliinivork.

NÕMME LINNAOSAKOGU

Miks ei ole Nõmmel Toidupanga jagamispunkti?

EVE ALTROV
Reformierakond, sotsiaal- ja tervishoiukomisjoni liige

Mais külastas Nõmme linnaosakogu sotsiaal- ja tervishoiukomisjon Tallinna Toidupanka, et saada ülevaade sellest, kuidas toiduabi Tallinnas korraldatakse. Nägime oma silmaga, et Toidupanga töö on palju enam kui lihtsalt toidu jagamine. See aitab vähendada toiduraiskamist, toetab inimeste väärikust ning tugineb vabatahtlike, annetajate ja linna sotsiaalhoolekande heale koostööle.

Külastuse järel arutas komisjon, kuidas tagada, et abi oleks vajaduse korral inimestele võimalikult hästi kättesaadav. Arvestades elukalliduse kasvu ja toiduainete hinnatõusu,

tegime ettepaneku suurendada Tallinna tegevustoe-tust Toidupangale. Kui-gi lisaelarves toetust suurendati, selgus linnavalitsuse vastusest, et lisaraha on mõeldud olemasoleva teenu-se jätkusuutlikkuse taga-miseks, mitte uute jagamis-punktide avamiseks. See tekitas küsimuse, kas lisatoetus võiks tulevikus parandada toiduabi kättesaadavust Nõmme elanikele.

Linnavalitsuse vastusest ilmnes ka, et Nõmmele on varem püütud koostöös Toidupangaga leida sobivat jagamispunkti, kuid lahendust ei leitud. Minu arvates tasuks nüüd uuesti hinnata, kas muutunud majandusolukorras ja kasvava elukalliduse tingimustes on tekkinud vajadus Toidupanga kohaliku jagamis-

punkti või mõne muu madala lävega toiduabi võimaluse järele.

Praegu pakutakse Tallinnas madala lävega sooja toidu võimalust vaid Lasnamäel ning laupäeviti jagatakse Keskuru juures tasuta suppi. Nõmmel sellist võimalust praegu ei ole. Nõmme inimesed saavad Toidupanga abi sotsiaalhoolekande osakonna suunamisel ning vajadusel korraldatakse ka toidu kojuvedu.

Minu jaoks oli kõige olulisem järeldus, et toiduabi ei tähenda ainult toidupakki. Lisaks headele sotsiaalteenustele vajame ka hoolivat kogukonda, kus inimesed märkavad üksteist õigel ajal. Mida varem inimene abi saab, seda suurem on võimalus ennetada sügavat kriisi. Mõnikord algabki abi lihtsalt sellest, et keegi märkab ja küsib: „Kuidas sul tegelikult läheb?“

Muusikalinna lavad toovad Nõmmele An-Marleni, Mick Pedaja ja NOËPi

■ Sel aastal algatatud kontserdi-formaat Muusikalinna lavad jõuab 6.-9. augustini Nõmme Vabaduse parki, kus nelja päeva jooksul saab nautida tasuta kontserte eri žanrites tegutsevatelt Eesti artistidelt.

Tallinna kultuuri- ja spordivaldkonna abilinnapea Monika Haukanõmme sõnul on Muusikalinna lavade pilootprojekti mõte tuua elav muusika linnaosadesse ja anda publikule võimalus avastada nii uusi tulijaid kui ka kuulata juuba tuttavaid artiste. „Muusikalinna lavad loovad intiimseid kontserdi-elamusi, kuid meie pikem eesmärk on, et igas linnaosas oleksid püsivad lavad, kus lisaks linnale saavad sündmusi korraldada ka kohalikud inimesed ja ühendused,“ ütles Haukanõmme.

Muusikalinna lava kontserdid toimusid 11.-14. juunini Haaberstis ja 16.-19. juulini Lasnamäel Pae pargis. Viimasena jõuab sari Nõmmele.

„Mul on väga hea meel, et Nõmme publik saab nelja päeva jooksul kuulata nii armastatud kui ka kiiresti esile tõusvaid Eesti artiste. Eriti rõõmustab see, et kodupubliku ette astub ka Nõmmelt pärit NOËP, kelle edu ulatub ammu üle Eesti piiride,“ sõnas linnaosavanem Gerry Konnov. „Loodan, et need kontserdid pakuvad rõõmu nii nõmmekatele kui ka kõigile külalistele ja toovad inimesed üheskoos suveõhtuid nautima.“

Festivali avapäev, 6. august, toob Vabaduse parki akustilisema ja intiimsema õhustiku. Kell 18 astub lavale vokaalansambel FRAN, kell 19

FOTO: KIUR KAAŠIK

NOËP esineb Vabaduse pargis akustilise kontserdiga.

Maarja Aarma duo ning õhtu lõpetab kell 20.15 DJ.

7. augustil on lava viimastel aastatel Eesti muusikataevasse tõusnud tähtede päralt – Maria Kallastu ja An-Marlen toovad lavale värsket kõlapildi ja kaasaegse helikeele. Õhtut alustab kell 18 DJ, kell 19 esineb Maria Kallastu, kell 20 taas DJ ja kell 21 lõpetab kontserdiga An-Marlen.

Laupäeval, 8. augustil, algab programm juba kell 16 MUBA õpilaste ansambli KCN Syndicate etteastega. Kell 17.30 esineb Kairiin Kukk Trio, kell 19 Reti Niimann Duo, kell 20.30 Mick Pedaja ja Angeelia ning õhtu lõpetab kell 21.30

DJ. Päeva iseloomustavad akustilisem kõlapilt, *indie*-mõjutused ja mitmekesine koosseis.

Festivali viimasel päeval, 9. augustil, astuvad kell 13 lavale MUBA õpilased Saara & Elsa, kell 14.30 ansambel Some Times ning kontserdisarja lõpetab kell 16 NOËPi akustiline kontsert.

Kontsertidele on eelistatud tulla jalgsi, jalgrattaga või ühistranspordiga, sest autode parkimiskohti napib. Vabaduse parkmetsas asub maastikukaitsealal ja autode haljasalale parkimine on keelatud. Sõidukid tuleb parkida tänava äärde, neli rasket teekatendil.

Muusikalinna lavade eesmärk on

tutvustada uusi artiste, tuua kvaliteetne kultuur inimestele lähemale ning avada linnaruumi uudsel viisil. Lisaks muusikale väärtustatakse kogukondlikkust, kohalikke loomemimesi ja jätkusuutlikke lahendusi.

Tallinn kannab UNESCO muusikalinna tiitlit alates 2022. aastast. Muusikalinna lavade korraldaja on Tallinna Kultuuri- ja Spordiamet koostöös kohalike linnaosavalitsustega.

Lisainfo ja kogu programm on leitav muusikalinn Tallinna veebilehelt: muusikalinn.tallinn.ee/muusikalinnalavad.

KÜLLI VÄRNIK

Karl Aleksander Reinaste - 135

■ 1. augustil on 135. sünniaastapäev Karl Aleksander Reinastel. Nõmme linnavolikogu esimehe ja kaitseliidu ülemanna on tema panus Nõmme linna arengusse märkimisväärne.

Reinaste sündis Tartumaal talupidaja ja ehitusettevõtja perekonnas. Lõpetas Pala valla-, Kodavere kihelkonna- ja Kokora ministeeriumikooli. Edasi õppis ta Saadjärve pedagoogilises koolis, sai algkooliõpetaja kutse Tallinnas 1909 ja koduõpetaja kutse Tbilisis 1914. Täiendas end 1921. aastal kursustel Tartu Ülikooli juures.

Reinaste töötas kooliõpetajana Tartumaal, Alam-Linda ministeeriumikoolis Kaukaasias ja Krimmis. I maailmasõja puhkedes mobiliseeriti ja suunati Telaani lipnikekooli, mille lõpetas 1916. Võttis osa lahingutest 174. diviisi koosseisus, teda autasustati Anna 4. järgu ordeniga mõõgal tekstiga „Vapruse eest“. Järgnenud Vene kodusõjast võttis ta osa Denikini ja Wrangeli armees, sai Perekopi all haavata. Peale opteerumist 1920 töötas Alatskivi algkooli juhatajana.

Kuid tema kutsumuseks läbi elu sai ühistegelik töö, mis algas juba

FOTO: LEHO LÕHMUSE ERAKOGU

Nõmme linnapea Ludvig Ojaveski, raadio juht Evald Mägi ja Karl Reinaste Nõmme raadio esimese saate salvestusel 21. mail 1936.

kaugel võõrsil. 1918-19 oli ta ühistegeliku liidu esimees Krimmis. Peale Eestisse naasmist alustas ta aktiivset tegevust Eesti Ühistegelikus Liidus, oli selle organisatsiooni sekretär 1922-24, hiljem juhatuse liige ja nõunik. Aastatel 1937-40 oli ta Eesti Ühistevõrkude nõunik. Aastast 1927 oli K. Reinaste ühtlasi ka ajalehe „Ühistegelised Uudised“ vastutav toimetaja ning ÜT Kindlustuse Keskseksi juhatuse liige.

1920. a lõpus asus Reinaste elama Nõmmele. Tema tegevust oma kodulinna hüvanguks võib koondata kolme nimetaja alla: ühistegevus, omavalitsus ja kaitseliit. Ta

oli Nõmme Majaomanike Panga juhatuse liige ja hiljem nõukogu esimees. Samas lõi ta kaasa ka Nõmme Kindlustuse Seltsi tegevuses juhatuse esimehena. Paljuski just tema energilisele tegevusele suutsid need suhteliselt väikesed, kuid Nõmmele tähtsad asutused üle elada rasked kriisiaastad ja püsima jääda, ühena vähestest Eestis.

Korduvalt (1930, 1934 ja 1939) valiti Reinaste Nõmme linnavolikokku. 1930-34 oli ta selle esindusorgani esimees ja juhatas pikemat aega hariduskomisjoni. Ka siin oli ta vastutusrikkal kohal just kriisiaastail ja taas peab tõdema, et Nõmme linn

tuli sellest katsumusest välja suhteliselt valutumalt kui nii mõnigi teine Eesti linn või piirkond.

Juunis 1935 kutsuti nooremleitnant K. Reinaste tegevteenistusse ja määrati sõjavägede ülemjuhataja käskkirjaga KL Nõmme malevkonna pealikuks. Ta asus juhtima Tallinna maleva üht võitlusvõimeliseimat üksust, mil liikmeid 300 ümber. Reinaste teeneks võib lugeda aga eelkõige seda, et ta suutis koondata kõik linna ärksamad jõud kaitseliidu ümber. Organisatsiooniga liitusid linnavalitsuse liikmed eesotsas linnapeaga, paljud juhtivad ärimed, volikogu liikmed jt. On, millest ka tänapäeval õppust võtta. Olles OÜ „Eesti Ringhääling“ asutajaid ja kauaaegne esimees, asutas ta 1936 Nõmme raadio kaitseliidu egiidi all.

Tehtud töö vääristati Kotkaristi V (1938) ja Valgeristi III klassi (1936) teenetemärgiga. Pärast 1940. aasta pööret jagas Karl Aleksander Reinaste tuhandete teiste Eesti meeste saatust. 15. juunil 1941 ta arreteeriti. Kohtuotsuse – surmanuhtluse mahalaksmise läbi – kinnitas oma allkirjaga kurikuulus Idel Jakobson. Ta hukati 24. aprillil 1942 Sverdlovskis.

LEHO LÕHMUS

Robert Natuse radadel: turult kirikusse ja saunast koju

Augustikuisel Avastades Nõmme retkel keskendume Robert Natuse projekteeritud hoonetele, millest üks tuntumaid on Nõmme turuhoone, kuid näeme ka palju muud põnevat arhitektuuri.

Juttu tuleb Nikolai von Glehnist ja Nõmme algusaegadest, Kahro majadest, Idakaare tänava tsaariaegsest majadest ning Nõmme kirikutest. Jõuame ka praeguse linnaosavalitsuse juurde ja räägime endisest Valdeku saunast, mis algselt oli samuti Natuse kavandatud. Lõpuks läheme Seene tänavale, kus on samuti Robert Natuse kavandatud majad, millest ühes ta ka ise elas.

Retk algab **13. augustil kell 18** turu parklas von Glehni kuju juures ja kestab ligi kaks tundi. Retke juhivad Nõmme juurtega giid Iris Johanna Kreen, teekonna pikkus on ca 1,6 km. Registreerimine Nõmme LOV kodulehel avatakse 6. augustil.

Septembrikuine Avastades Nõmme toimub **10. septembril** kell 18 ja teemaks on Nõmme hariduselu.

Suvised pühapäevad perega

Nõmme 100 juubeliaasta raames korraldame suviseid pühapäevi kogu perele.

Suve üheks tippsündmuseks kujuneb **16. augustil** toimuv suurejooneline perepäev Nõmme spordikeskuses. Päeva jooksul tutvustavad oma tegevusi Nõmme huviringid ja huvitegevuse pakkujad, lavale astuvad armastatud Piip ja Tuut ning õhtu lõpetab ansambel Regatt (loe lk 5).

Suve viimane perepäev toimub **23. augustil kell 12** Särje mänguväljaku juures, kus lõbusaid mänge viib läbi Öueminutite Merilin.

FOTO: JAKOB MEIER

Koit Toome esinemine meelitas Vabaduse parki sadu huvilisi.

Nõmme 100 kontserdisari

Nõmme 100 juubeliaasta puhul toimub aasta jooksul neljast tasuta kontserdist koosnev sari, mis on seotud Nõmme jaoks oluliste tähtpäevadega ning toob lavale artiste, keda ühendab tugev side Nõmmelega.

Kaks kontserti on juba toimunud. 21. juunil andis Nõmme spordikeskuses suvealguse kontserdi ansambel Untsakad. 16. juulil, mil tähistati Nikolai von Glehni 185. sünniaastapäeva, toimus Vabaduse pargis Koit Toome kontsert.

Sarja kaks viimast kontserti toimuvad sügisel. **1. oktoobril**, rahvusvahelisel muusikapäeval, astub Vabaduse pargis üles Nõmme juurtega ansambel Metsatõll. Nõmmele linnaõiguste andmise 100. aastapäeva tähistatakse **13. novembril** suurejoonelise kontserdiga Nõmme gümnaasiumi spordihoones, kus publiku ette astub samas koolis alguse saanud ansambel Terminaator.

Juubeliaasta kava täieneb pidevalt. Vaata: tallinn.ee/Nõmme100.

Näitlejad Martin Mill ja Maris Nõlvak õpivad nüüd Nõmme mäe jalamil

■ **Martin Mill ja Maris Nõlvak tunnevad Nõmme varjulisi ja rahulikke tänavaid hästi. Neile meeldivad Nõmme hästi säilinud arhitektuur ning võimalus, mida see paik pakub – justkui ajas rännata. Näitlejatena avaneb neil tänavu suvel veel üks võimalus ajarännakuks, osaledes augustis Andra Teede näidendis „Nüüd õpin Mustamäel“, mille tegevus toimub Nõmme naabruses Tallinna Polütehnilises Instituudis (täname TalTech) 1967/68. õppeaastal.**

Andra Teede näidend jälgib mitme üliõpilase elu tehnoloogiliste läbimurrete ning poliitiliste ja kultuuriliste murrangute ajal. Eestisse on just jõudnud esimene Minskist toodud arvuti, samal ajal kui Praha kevad kogub hoogu. Martin Mill kehastab arvutiteadlast Herbertit ning Maris Nõlvak mängib Elviinet – „korralikku nõukogude naist“, kelle roll osutus näitlejale tõeliseks väljakutseks. „Nüüd õpin Mustamäel“ valmis koostöös vilistlaste ja ajaloolastega, et ajastu üksikasjad oleksid võimalikult tõetruud.

Et valmistuda nõukogudeaegsete tudengite rollideks, vaatasid Martin Mill ja Maris Nõlvak vanu dokumentaalfilme ja mängufilme ning sirvisid 1960. aastate ajakirja Nõukogude Naine numbreid. Mõlemad näivad olevat nautinud nii rolliks valmistumise protsessi kui ka võimalust veeta aega Nõmme lähedal – paigas, mis on neile mõlemale südamekohed.

Kui kaua ja kus asumis elate?

MILL: Enne Viljandisse kolimist elasin Nõmmel Vana-Mustamäe tänaval 25 aastat. Minu vanemad elavad seal endiselt ja mul on alati väga hea meel seal käia. Meie maja on ehitatud Nõmme asutaja Nikolai von Glehn. See olla olnud tema jahimaja. Minu isa, kes on kuldsete kätega mees, on seda maja kenasti korras hoidnud ja minu ema on sinna ilusa aia rajanud. Maja asub nõlva peal ja selge ilmaga on köögiaknast isegi merd näha.

NÕLVAK: Elasin alates 5. eluaastast kuni keskkooli lõpuni päris Nõmme piiri ääres, Raudalus, männimetsa sees, Raku järve lähedal. Vanemad otsustasid Keila korterist Tallinnasse oma majja kolida ja vaatamata minu lapselikule soovile, et “kõik jääks nagu vanasti”, kolisime siiski meie armsast Keila korterist ära. Vanemad on meenutanud, et klammerdusin kogu oma väikese tüdruku jõuga oma narivoodi külge ja keeldusin paigast liikumast. Alles siis, kui vanemad ütlesid, et narivoodi tuleb ka niikuinii uude koju viia, sain aru, et pääsu pole. Aga nagu ikka, elu läheb edasi. Üsna pea armusin mändidesse, linnulaulu ja oma uude ilusasse tuppa nii ära, et olen siiani väga tänulik, et sain sellises kohas üles kasvada.

Raudalu pole see klassikaline Nõmme, mida tavaline tallinlane

Nõmmeks peab – Nõmme turu ümbrus, puumajad ja Sõõrikukohvik, kuid olen Raudalus üles kasvanuna seigelnud palju ka Nõmme keskuse tänavatel.

Mida veel mäletad sellest Nõmme ajast?

NÕLVAK: Minu parim sõbranna Karolin Saariste elas Helbe tänaval, sealtki on palju ilusaid mälestusi, kuidas ta valgel tiibklaveril või kitarriga enda kirjutatud lugusid mängis, varajaste hommikutundideni veeretatud jutt ja Nõmme mändide ladvad tõusva päikese punas tuule käes kergelt õõtsumas, justkui äsja kuulnud muusika kummitaks neid.

Lavakunstikooli ajal elasin Mustamäel, Nõmme metspargi lähedal, Rahumäe metsa külje all, Sütiste tänaval ja reipal sammul jõudsin väga kiiresti läbi pargi Nõmme turule värsket kraami ostma. Mustamäe korter oli väga lähedal muuseas ka tehnikaülikoolile, nii et praegu seal proove tehes tuleb ka enda ülikooliaeg meelde. Elasin ja müttasin koolist vabal ajal palju siin nii Nõmme kui ka Mustamäe mändide vahel.

Mis teile Nõmme puhul meeldib?

NÕLVAK: Männid. See on mu vaieldamatu lemmikpuu, mille silmamine toob kohe rahu ja rõõmu südamesse. Armastan selle lõhna, männikäbisid, mida saab loopida, selle juuri, mille alla tekivad koopakesed, kus uskusin siiralt lapse, et elavad päkapikud, kuna ema mulle nii ütles. Armastan ka Nõmme oravaid! Nad on nii armsad, kui nad üksteist mööda mändide tüvesid ringirastast taga ajavad. Ja mulle meeldib, et Nõmmel on natuke rohkem künkaid kui mujal Tallinnas – saab turnida ja mõnikord ennast mäenõlvale päikeseloojangut vaatama sättida.

MILL: Mulle meeldib väga Nõmmel ja selle ümbruses rattaga sõita või jalutada. Nõmmel on säilinud väga palju ilusast arhitektuuri. Majad, mis on ehitatud eelmise sajandi alguses, on kenasti korda tehtud. Eriti meeldivad mulle need majad, kus on säilinud originaaldetailid, nagu näiteks aknad, ukSED ja klaas-terrassid. Selliseid maju on Nõmmel palju ja avastamisrõõmu on alati.

Mis teile meeldib sellest lavastusest?

MILL: Mulle meeldib selle materjali puhul kõige rohkem see, et ta annab väga hästi edasi tolle ajastu atmosfääri, saab aimu 1960-ndate elust ja olust nii maal kui linnas. Lisaks kõlavad lavastuses laulud, mis tol ajal popid olid, ja muidugi lisavad võrtsi ka Kuljuse rahvatantsijad.

NÕLVAK: Selle etenduse juures kõige meeldivam ja huvitavam on asjaolu, et see on spetsiaalselt tehnikauülikoolile kirjutatud näitemäng, mille aluseks on päriselt 60-ndate lõpus TPI-is õppinud inimeste mälestused. Minu jaoks on see üks sellistest projektidest, tänu millele on

FOTOD: KRISTJAN KURM

NÕMMEKAS

MARTIN MILL

Kolm asja, mis Nõmmel meeldib

- jalgrattaga sõitmine
- arhitektuur
- avastamisrõõm

Üks asi, mis ei meeldi

vastlapäeva kelgutamise katastroofid, näiteks verise hamba leidmine

taas talletatud pisike killuke Eesti ajalugu, mis muidu paratamatult inimeste lahkumise tõttu lõpuks ajas kaduma läinuks. Eesti inimesed on täis lugusid, mälestusi, teadmisi loodusest, ajaloost, pühapaikadest ja nende vanavanaema lemmikretseptidest. Ja kui saaks, koguks selle kõik kokku. Aga paraku suurem osa läheb koos aja kulgemisega kaotsi, unustatakse. See näidend on üks püüdlus natukenegi neid lugusid hoida ja talletada. Andra Teede on sellega osavasti ja põnevalt hakkama saanud.

Mida saate öelda oma tegelaste kohta?

MILL: Mina mängin lavastuses tegelast nimega Herbert. Ta on arvutiteadlane, abielus ja kahe lapse isa. Herbert elab Lasnamäel, aga tahaks elada hoopis Mustamäel – et oleks lihtsam ja lähemal tööle käia. Lasnamäelt Mustamäele jõudmiseks tuli kasutada rongi, tramm, bussi ja trolli. Mustamäele korterit saada oli aga tol ajal päris keeruline. Selleks oli vaja saada korteristoluba ja lisaks tuli olla muidugi tubli ja kohusetundlik Nõukogude inimene. Aga isegi kui õppejõud ise oli tubli ja kohusetundlik, pidi ta vastutama ka oma tudengite tegude eest. Kui tudengid jäid miilitsale vahele mingi tõsise jamaga, näiteks keelatud kirjanduse või muusikaga, siis süüdistati ka õppejõudu puudulikus kasvatus- ja Mustamäe korterist võis ta ainult und näha.

NÕLVAK: Igas proovis õppisin midagi uut tolle ajastu kohta, milles näitemängu sündmustik aset leiab. Eriti põnev oli kuulda Egon Nuteri lugusid sellest, kuidas ta on kunagi sellesama arvuti, Minsk 22-e, mildest näidendis juttu, koost lahti võtnud. Või kuidas teda poisikesena ka taheti pealekaebajaks ja spiooniks värvata, aga kuidas ta sellest kavalalt pääses, öeldes et tal on niisugune nägu, et temast on kohe aru saada, kui ta valetab, nii et ta jäeti rahule. Töötame Egoniga koos Linna-teatris ja ma pole neid lugusid kunagi varem kuulnud. Iga uus protsess ja eriti selline, Eesti ajalugu ja reaalselt toimunud sündmusi käsitlev lavastus, käivitab inimeste mälu teise nurga alt ja nii õpid ka enda kolleegide kohta uusi asju.

Elviine roll on kahtlemata väljakutsuv. Tema keerukust pole vaja kaugelt otsida, juba üsna alguses saab selgeks, et ta on ‘korralik Nõukogude naine’, kelle kolhoosiesimehest isa kohta arvatakse, et ta on aidanud inimesi küüditada. Elviine nimetab metsavendi varasteks ja huligaanideks. Ma ise olen üles kasvanud nii, et mu isa rääkis mulle pikalt-laialt Eesti ajaloost, metsavendlustest ja me laulsime koos, lõkketuli taustal praksumas, kõiki isamaali laule, ka “Metsavendade laulu”.

Mis on lemmikkoht Nõmmel?

MILL: Nõmmel on minu jaoks üks väga müstiline mägi nimega Vanakas. Ma ei tea, miks tal selline nimi on, aga nii on seda alati kutsutud. Seal on väga palju liiva – nagu oleks kõrb keset metsa. Vanakas asub Nõmme südames kohe turu kõrval. Suviti on sealt suurepärase vaade Mustamäele ja Õismäele. Talviti on see aga suurepärase kelgumägi. Vastlapäevadel käib seal kõva kelgutamine ja liulaskmine. Mägi on päris järsk ja alla lastes saab sealt kõva hoo. 90-ndatel oli üsna tavaline, et vastlapäeval oli mägi verine, murti luid ja leidis ka hambaid. Alla sõideti muidugi ka igasuguste

NÕMMEKAS

MARIS NÕLVAK

Kolm asja, mis Nõmmel meeldib

- männid
- oravad
- künkad

Üks asi, mis ei meeldi

kui keegi rumal inimene metspargis selleks mitte ette nähtud kohas lõket teeb

huvitavate agregaatidega. Ükskord olid isegi raudvoodile suusad alla pandud ja selle leiutisega tahtsid muidugi kõik sõita. Rahvast oli selle asjanduse peal ikka kõvasti. Kui see siis keset mäge koos rahvaga kütili läks, oli kisa ja nuttu kõvasti. Kiirabi juba ootas kenasti mäe all.

NÕLVAK: Lemmiktänav Nõmmel ongi Helbe tänav. See on lihtsalt nii armas nende eriliste mälestuste pärast, mida Karoliniga koos kogesime.

Millega tegelete, kui laval pole?

NÕLVAK: Peale näitlemise meeldib mulle kirjutada, kirjutan sahtlisse luuletusi ja looke, peatükke lõpetamata raamatutest. Lisaks armastan kokata. Viimasel ajal olen palju katsetanud datlitega, segades neid erinevate pähklike ja pähkli-kreemidega, saab täiesti fantastilisi kompvekke teha, mis on terviseks ja imemaitsvad. Peale selle armastan ma looduses olla, eriti männimetsas jalutada, iga ilmaga, ükskõik kui paksu lumega või kui tihedas vihmajärgis. Ja ma armastan lugeda, lugedes ära kaduda, end tundideks raamatusse unustada. Viimaseks jääb repertuaariteatri töö kõrval kahjuks vähe aega, aga praegu, suvel, olen seda siiski teha saanud ja olen väga tänulik.

MILL: Vabal ajal meeldib mulle aias toimetada. Mul on Viljandis suur, natuke metsik ja rikkalik aed, kus palju erinevaid õunapuid ja lilli. Õunapuud on vanad, aga annavad igal sügisel suure saagi. Õunapuude õitsemise aeg on muidugi eriliselt kaunis. Väga maagiline aeg. Siis näevad puud välja nagu paksud kohevad pilved ja lõhnavad ka väga hõrgult. Kasvuhoones on mul kurgid ja tomatid. Armastuse ja hoolega kasvatatud tomatid või kurgid maitsevad ikka hoopis teistmoodi kui poe omad.

Ja siis on loomulikult väga palju muru, mida on vaja niita vähemalt korra nädalas. Kuna minu aed on mäekallaku peal, siis niitmine seal näeb rohkem välja nagu mägironimine ja ainuvõimalikud jalanõud selleks spordialaks on jalkaputsad. Aga ega ma ei kurda, sest aiandus hoiab vormis – iga niitmisea loeb mu sammulugeja 20 00 sammu vähemasti. Samal ajal saab ka hinge kosutada: kuulan siis enamasti kõrva-klappidest Klassikaraadio “Fantaasia” saadet, kust avastan tihtilugu uut ja huvitavat muusikat. Ja kui linnas on muru niidetud, siis tuleb maale sõita ja seal niita. Ega muru ei oota.

JUSTIN PETRONE

Sportlik juubelinädal kulmineerub suure perepäevaga

■ **Lisaks Nõmme 100 juubelile tähistavad tänavu väarikat tähtpäeva ka Mustamäe basseinid, mis saavad 90-aastaseks. 10.-16. augustini toimub sportlik ja meeleolukas sünnipäevanädal, kus jagub tegevusi nii liikumishuvilistele, ajaloosõpradele kui ka perele.**

„Basseinid on olnud aastakümneid oluline osa Nõmme loost – esmalt armastatud kuurortkeskusena, hiljem hinnatud spordikeskusena. Siin on veedetud suvepäevi, peetud võistlusi ja loodud mälestusi mitme põlvkonna jagu. Seetõttu on eriti sümbolne ja rõõmustav tähistada tänavu neid kahte väarikat juubelit üheskoos. Ootame kõiki nõmmekaid ja külalisi sellest pidunädalast osa saama ning üheskoos meie kogukonna lugu tähistama,“ ütles linnaosavanem Gerry Konnov.

Tasuta treeningud jõulinnakutes

Sportlikul juubelinädalal on kavas tasuta treeningud. **10. augustil** kell 18 toimub jooksutreening, mida juhendab jooksumees Franko

Reinhold. Kogunemine Glehni lossi treppide juures. **12. augustil** kell 19 on tasuta treeningud neljas Nõmme jõulinnakus (Piiri tänaval, Ilmarises, Võidu puistikus ja Vabaduse pargis), kus kogenud treenerid Tarvo Jõeste, Renna Nelis, Margit Kaares ja Eda Randla tutvustavad lihtsaid ja tõhusaid harjutusi, mida saad ka edaspidi iseseisvalt teha.

Ajalooetki on kavas kaks

13. augustil toimub igakuine retk Avastades Nõmmet, mis seekord tutvustab Nõmme arhitektuuri (vt lk 3). **11. augustil** kell 16 ja 18 saab külastada Tallinna tähetorni. Ekskursioonidele tuleb piiratud kohtade tõttu eelnevalt registreerida Nõmme Linnaosa Valitsuse kodulehel.

14. augustil tähistavad Mustamäe basseinid oma 90. juubelit retrodiskoga. Pidul algab kell 19 ja DJ Tommy valitud lugude saatel saab lõbutseada kella 23ni.

15. augustil kell 15 avatakse Vana-Mustamäe ja Trepil tänava nur-

gal mälestuspink basseinide rajajale Johan Mustale ning seejärel teeb Nõmme Tee Selts ajaloolise tagasi-vaate Johan Musta tegevusele ja Mustamäe basseini-de loole.

Suur Nõmme 100 perepäev spordikeskuses

Sünnipäevanädala pidulikuks kulminatsiooniks on **16. augustil** Nõmme spordikeskuses toimuv suur Nõmme 100 perepäev. Kell 12–15 toimub Nõmme huviringide laat, kus tutvustavad oma tegevust kohalikud spordiklubid, huvikoolid ja -ringid. See on hea võimalus leida lastele ja noortele uueks hooajaks sobiv huvitegevus.

Perepäeva meelelahutusprogrammis astuvad kell 15 lavale armastatud klounid Piip ja Tuut (pildil), kelle etendus pakub rõõmu nii väikestele kui ka suurtele. Päeva lõpetab kell 16 meeleolukas kontsert ansambli Regatt.

Kõik sündmused on tasuta ja osa Nõmme 100 juubeli-programmist.

KÜLLI VÄRNİK

Selle suve eelviimane hoovimüügipäev toimub 16. augustil

■ **Alates 2020. aasta kevadest on nõmmekad avanud maist septembrini iga kuu kolmandal pühapäeval oma hoovid kõigile huvilistele. Hoovimüügipäevadest on kujunenud üks Nõmme oodatuid kogukonnasündmusi, kus kohtuvad naabrid, sõbrad ja külalised nii lähedalt kui kaugelt.**

16. augustil avavad oma väravad taas kümned Nõmme hoovid. Müügilt leiab laia valiku kaupa: lastele ja täiskasvanutele mõeldud rõivaid ning jalanõusid, mänguasju, hobitarbeid, raamatuid, käsitööd, nõusid, münte ja teisi kogumisobjekte.

Paljudes hoovides ootavad külastajaid ka hubased kodukohvikud.

Eriline peatuspaik on Männiku tee 30, kus toimub heategevuslik hoovimüük pooleteiseaastase Richardi toetuseks. Richard sündis raske ajukahjustusega, mille tagajärjel on tal tserebraalparalüüs (CP), epilepsia ja nägemispuue. Tänavu aprillis käis ta USAs neurokliinikus laserravil, mis andis pere sõnul väga häid tulemusi. Nüüd soovib pere soetada sama laserseadme koju, et raviga jätkata. Hoovimüügipäeva raames toimub heategevuslik loterii, kus iga loos võib võidada. Kogu loterii tulu läheb Richardi raviks vajaliku laserseadme ostmiseks. Hoovis on

suur batuut ja kohale tuleb ka jäätiseauto.

Kõigi avatud hoovide asukohad ja tutvustused leiab interaktiivselt kaardilt, mis avaldatakse mõni päev enne hoovimüügipäeva Nõmme Linnaosa Valitsuse Facebooki lehel. Hoovid on avatud 11-16 (kui kaardil pole märgitud teisiti).

Tänavune viimane hoovimüügipäev toimub 20. septembril. Sel päeval avab oma hoovi ja ukse ka Nõmme Linnaosa Valitsus (Valdeku 13).

Hoovimüügipäeval osalemise saab registreerida, täites ankeedi Nõmme Linnaosa Valitsuse kodulehel: <https://www.tallinn.ee/et/nomme/nomme-hoovimuugipaevad-2026>.

Tervisekliinik Nõmmel kutsub avatud uste päevale

Tervisekliinik Nõmmel (Õie 37) kutsub **5. septembril kell 10-18** kõiki huvilisi avatud uste päevale, et tutvustada kliiniku tegevust ning pakuda võimalust kogeda erinevaid vaimset ja füüsilist heaolu toetavaid praktikaid. Tegemist on kogukonnapäevaga, kus saab turvalises ja toetavas õhkkonnas tutvuda spetsialistidega ning leida enda jaoks uusi teadmisi ja praktilisi oskusi.

Tervisekliinik tegutseb Õie tänava villas alates 2013. aastast ning lähtub terviklikust inimesekäsitlest. Kliiniku spetsialistid usuvad, et inimene on tervik – keha ja vaim toimivad koos ning tervene mine saab alguse siis, kui leida üles sisemised ressursid ja anda neile õige impulss. Teenuseid pakuvad eri valdkondade spetsialistid, kelle eesmärk on toetada inimese vaimset tasakaalu ja heaolu.

Avatud uste päeval toimuvad inspireerivad töötoad. Näiteks saab proovida qigongi, reikit, näojoogat, muusikateraapiat ja Edeni energia meetodit. Naistele on kavas ka

Piret Kiristaja tantsuline töötuba, mis keskendub liikumise ja enese tunnetamise kaudu sisemise tasakaalu leidmisele. Juhtimis-coach Ülo Vihma korraldab enesejuhtimise töötoa ainult meestele.

Päeva jooksul saab arutleda stressi ja konfliktide üle, tutvuda paarisuhteid ja vanemlust puudutavate teemadega, kuulata psühholoogide ning coach'ide praktilisi soovitusi. Lisaks töötubadele pakuvad spetsialistid lühikesi individuaalseid minikonsultatsioone, mis annavad võimaluse küsida nõu ja saada esmaseid soovitusi just vastuseks enda küsimustele.

Osalemine on tasuta, kuid töötubadesse ja minikonsultatsioonidele tuleb eelregistreerida. Täpse päevakava ja registreerimisinfo leiab Tervisekliinik Nõmmel Facebooki sündmusest.

TULEKUL

Taasiseseisvumispäeval esineb ansambel Dagö

20. augustil tähistatakse kõikjal Eestis taasiseseisvumise 35. aastapäeva. 20. augustil 1991 kell 23.03 võttis Eesti Vabariigi Ülemnõukogu kooskõlastatult Eesti Komiteega vastu otsuse Eesti riiklikust iseseisvusest.

Päev algab **kell 8.15** lipuheiskamisega Nõmme Ema pargis. Möödunud aastal esmakordselt toimunud üritusest saab loodetavasti sarnaselt 24. veebruari hommikuga kogukondlik traditsioon. Osalevad Kaitseliidu Nõmme malevkond, Naiskodukaits Nõmme

jaoskond, Nõmme päästekomando ja ajaloolane Leho Lõhmus.

Kell 14 toimub Vabaduse pargis Dagö kontsert. Eesti folkrokansambli Dagö ajalugu algab 1998. aasta sügisest, kui Lauri Saatpalu, Peeter Rebane ja Tiit Kikas otsustasid teha päris oma bändi. Aastakümnete jooksul on seltskond vahetunud, tänaseks on Saatpalu ja Rebane kõrval Henno Kelp (bass, kontrabass), Kristjan Priks (löökpillid) ja Tarvi Kull (klahvpillid). Kontserdil kuuleb nii vanemat kui uemat loomingut.

Tallinn tähistab Eesti taasiseseisvumist suure perepäevaga

Eesti taasiseseisvumise 35. aastapäeval, **20. augustil** toimub Tallinna lauluväljakul suur perepäev.

Külastajaid ootab festivaliala miniloomaaia, batuutide, töötubade, mulishow', roniseina ja paljude teiste atraktsioonidega. Toimub erinevaid sportlikke tegevusi ja näha saab ka kaitsejõudude masinaid.

Esimesele 600 lapsele jagab Premia tasuta jäätist. Lauluväljakule püstitatakse ka toiduala. Muusikalisi etasteid pakuvad Justament, ETV tütar-

lastekoor ja mitmed teised artistid ja kollektiivid.

Tallinna lauluväljaku väravad avatakse kell 10.30. Programmiline tegevus toimub kell 11–16. Sündmus on tasuta ja lisainfot saab tallinn.ee/perepaev.

20. augustil kell 14 toimub Harjumäel asuval 20. augusti väljakul ka traditsiooniline taasiseseisvumispäeva pidulik kontsert, kus astuvad üles Birgit Sarrap ja Ott Lepland koos Tallinna politseiorkestriga.

Viimasel pingikontserdil meenutame Henry Laksi

27. augustil kell 18 toimub Ravila pargis viimane pingikontsert, mis on pühendatud Henry Laksi kustumatule loomingule. Laval astuvad üles nõmmekad Miikk Saar ja Marek Sadam, kes esitavad nii Henry Laksi laule kui ka oma loomingut.

Henry Laksi mälestuspink paigaldati Ravila parki kolm aastat tagasi. Selle avamisel kõlasid tema laulud jazzmuusik Ingrid Hageli ja klaverisaatja Emil Raja esituses ning MUBA õpilase Liis Õunpuu esituses. Just eiliselisel tõlgendusi kuulates sündis mõte korraldada sarnaseid kontserte ka teistele Nõmmega seotud muusikutele, kellele on Ravila pargis või selle läheduses pühendatud nimelised pingid.

Õhtupäikese kontserdil kõlavad Vivaldi „Aastaajad“

Mitmeid aastaid on Õhtu 11 hoovis korraldatud Õhtupäikese kontserte. Sellel suvel toimub üks kontsert: laupäeval, **29. augustil kell 19** esineb keelpillikvartett ARDOR koos klavessiiniga (Arvo Leibur, Kadi Vilu, Rain Vilu, Tõnu Jõesaar, Lillian Jõesaar).

Õhtupäikese kontsert #14 toob publiku ette Antonio Vivaldi ajatu meistriteose „Aastaajad“, millele lisandub finaalina «Torm». Tegemist on intiimse hoovikontserdiga, kus klassi-

kaline muusika kõlab vahetus ja vaiksest muutuvast suveõhtust.

Kohale on soovitatav tulla jalgsi või jalgrattaga. Jalgratastele on avatud kaameravalvega parkla. Autoga saabujatel palume parkida Õhtu tänava metsapoolses servas.

Pilet eelmüügist (fienta) on 19, kohapeal 25 eurot. Istekohad on vabad ja hoovis võib ringi jalutada. Väravad avatakse kell 18.30. Töötab kodukohvik.

TalTechi Linnakupidu kutsub Nõmme rahvast Mustamäele

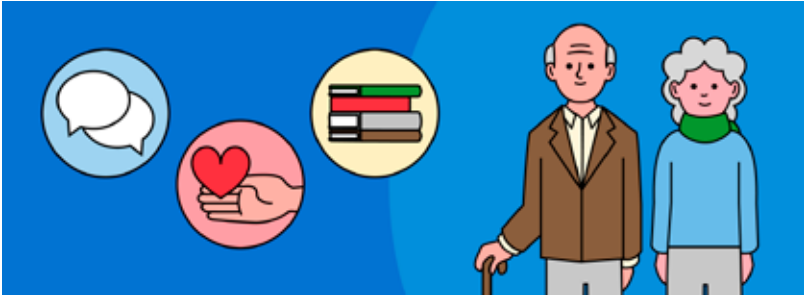
4. septembril toimub TalTechi Mustamäe linnakus juba traditsiooniks saanud Linnakupidu, mis toob kokku tudengid, vilistlased, töötajad ja kõik ülikooli sõbrad. Kuna TalTechi linnakasub Nõmme vahetus naabruses, on sündmus tuttav ka paljudele nõmmekatele.

Päeva jooksul saab osa võtta mitmekesisest meelelahutusprogrammist: võib osaleda linnakutuuridel, nautida siseõuele rajatud toidualleed, osaleda sportlikes ettevõtmistes ja saada osa paljudest muudest põnevatest tegevus-

test. Samuti on Linnakupidu suurepärase võimalus korraldada vilistlaste kokkutulekuid ja taas kokku saada endiste kursusekaaslastega. Õhtu kulmineerub vägeva järelepeoga, mis algab Leiutajate laulu- ja tantsupeoga ja lõppeb Eesti muusikamaastiku tipptegijatega. Sellel aastal astuvad Linnakupeo lavale Karl-Erik Taukar, Smilers ja nblu.

Päevane programm on kõigile tasuta. Õhtusele peole tuleb osta pilet. Linnakupeo täpsem ajakava avaldatakse sündmuse lähenedes TalTechi kodulehel taltech.ee/linnakupidu.

LÜHIDALT

Tallinna pensionilisa pakub tuge eakatele ning töövõime kaotanud inimestele

Tallinna linn toetab pensionäre ja vähenenud töövõimega inimesi pensionilisa kaudu, mida tuntakse rahvasuus sageli ka sünnipäevatoetusena. Nimi tuleneb sellest, et toetust makstakse üks kord aastas inimese sünnikuule eelneval kuul. Lisaks rahalisele toetusele kaasnevad pensionilisaga mitmed praktilised soodustused, mis aitavad vähendada igapäevaseid kulusi.

Pensionilisa on universaaltoetus, mida makstakse kord aastas. Oluline on teada, et toetust ei saa taotleda pensionile jäämise aastal. **Avaldus tuleb esitada pensionile jäämisele järgneval aastal** oma sünnikuul ning seda tuleb teha ainult üks kord. Pärast toetuse määramist makstakse pensionilisa edaspidi automaatselt igal aastal.

Pensionilisa saavad taotleda inimesed, kelle elukoht on rahvastikuregistri järgi Tallinnas ning kes on olnud Tallinna elanikud katkematult vähemalt ühe aasta alates toetuse taotlemisele eelneval kalendriaasta 1. jaanuarist. Toetuse saajate hulka kuuluvad vanaduspensionärid, rahvapensionärid, töövõimetuspensionärid ja täisealise toitjakaotuspensionärid ning vähemalt 17-aastased osalise või puuduva töövõimega inimesed.

Lisaks rahalisele toetusele saavad pensionilisa saajad kasutada mitmeid soodustusi. Näiteks võimaldavad Euroapteek ja Südameapteek kasutada igal kuul kuni viie euro ulatuses allahindlust apteegikaupade ostmisel (välja arvatud retseptiravimid). Büroomaailm, Autoekspert ja Rehvikaubamaja pakuvad allahindlusi konto-

ritarvetele ning erinevatele autoga seotud toodetele ja teenustele.

Õigus soodustustele tekib pärast pensionilisa määramist sünnipäevakuule järgneval kalendrikuul. Selleks tuleb anda nõusolek isikuandmete töötlemiseks, et teenusepakkujad saaksid kontrollida inimese õigust soodustustele. Soodustuste kasutamisel tuleb esimesel korral kaasa võtta isikut tõendav dokument ja Tallinna ühiskaart. Edaspidi võivad teenusepakkujad kasutada inimese tuvastamiseks ka ühiskaarti.

Tähelepanu tasub pöörata sellele, et pensionilisa ega sellega seotud soodustusi ei võimaldata inimestele, kelle väljaspool kodu osutatava ööpäevase üldhooldusteenuse eest tasub Tallinna linn. Kui inimene lahkub hooldekodust, tuleb pensionilisa saamiseks järgmisel aastal esitada uus taotlus.

Kõige mugavam on pensionilisa taotleda Tallinna e-teeninduses aadressil taotlen.tallinn.ee/pensionilisa. E-teenuse kasutamise eelduseks on, et rahvastikuregistri andmed vastavad toetuse saamise tingimustele. Küsimuste korral saab pöörduda ka oma linnaosa valitsuse sotsiaalhoolekande osakonna poole.

Pensionilisa on hea näide sellest, kuidas Tallinn väärtustab oma eakamaid elanikke ja töövõime vähenemisega inimesi, pakkudes neile nii otsest rahalist tuge kui ka võimalusi igapäevaste kulude vähendamiseks.

DORIS RAUDSEPP
Nõmme linnaosavanema asetäitja

Sügisel alustatakse Nõmmel kogukonna vabatahtlike kriisikoolitusega

Möödunud aastavahetusel meid tabanud osaline veekatkestus, aeg-ajalt toimuvad elektrikatkestused, äärmuslikud ilmastikuolud ja - mis seal salata - ka küberrünnakud olulisi teenuseid pakkuvate ettevõtete vastu kinnitavad, et kriisid ei küsi meilt luba ega vali sobivat aega.

Sellistes olukordades ei piisa ainult ametkondade valmisolekust. Oluline roll on ka kogukonnal ja naabritel, kes saavad iseendaga hakkama ja oskavad teisi aidata. Just selleks korraldavad Tallinna linn, Eesti Kriisiuuringute Keskus ja Nõmme Linnaosa Valitsus 20. septembril ja 18. oktoobril kell 10-18 Pääsküla jaamas kogukonna vabatahtlikele kriisivalmiduse koolitused.

Mõlema grupi suurus on 15-20 osalejat. Pika koolituspäeva keskel on ette nähtud lõunapaus, kus kõhutäie eest hoolitsevad koolitajad. Koolitus on osalejatele tasuta.

Koolituse eesmärk on anda kogukonna vabatahtlikele teadmised, kuidas kriisiks valmistuda, aidata oma perel ja naabritel paremini toime tulla ning olla vajadusel ühenduslülilik kogukonna ja linnaosa valitsuse kriisimeeskonna vahel. Jah, niisugune meeskond on olemas ja läbiharjutatud plaanid valmis, jäänud on veel „viimane miil“ ehk ühendus kogukonnaga.

Kriisiolukorras on vaja erinevate oskuste ja kogemustega inimesi - neid, kes suudavad jagada infot, toetada naabreid, aidata korraldada kogukon-

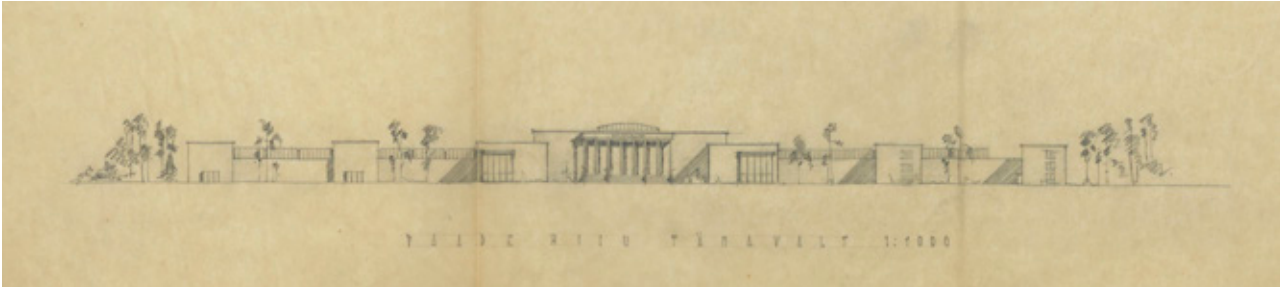
na tegevusi või panustada kriisimeeskonna töösse. Koolitusel osalemiseks ei ole nõudeid vanusele ega füüsilisele vormile. Osalema oodatakse kõiki Nõmme elanikke, kellel on soov panustada kogukonna hakkama saamiseks erinevates olukordades. Üks piirang siiski on: et tagada just vabatahtlike tegelik valmisolek kriisiolukorras, ei ole koolitus mõeldud inimestele, kes kuuluvad juba mõnda kriisi lahendamiseks seotud organisatsiooni, näiteks Kaitseliitu, Naiskodukaitsesse, vabatahtlikku päästesse või tegutsevad abipolitseinikuna.

Päeva üheks olulisemaks osaks on esmaabikoolitus kogenud ja värvika koolitaja Urmas Lehtmetša juhtimisel. Kodude ja perede kriisivalmidusest ning kogukonna rollist räägib linnaosa valitsuse kriisireguleerimise spetsialist. Päeva lõpus tehakse kokkuvõtteid ning arutatakse, kuidas võiks edasi minna, et see ei jääks vaid ühekordseks koolituspäevaks.

Kui tunned, et soovid olla inimene, kes ei jää kriisi ajal kõrvaltvaatajaks, siis ootame sind koolitusele. Registreerimine on juba alanud. Registreerimiseks võta ühendust Nõmme Linnaosa Valitsuse kriisireguleerimise spetsialisti Tiit Kruusaluga: tiit.kruusalu@tallinnlv.ee.

Ära ole osa probleemist, vaid saa osaks lahendusest!

TIIT KRUUSALU
Kriisireguleerimise spetsialist
Nõmme Linnaosa Valitsus

Arhitekt Harald Armani visandatud vaade Tallinna Tehnikaülikooli peahoonest Hiiu tänava poolt 1941. aastal. T L 149.6.740.

Tehnikaülikool Nõmmel ja Altnõmmel

Elav side Tallinna Tehnikaülikooliga võimaldab sada aastat tagasi linnaks saanud Nõmme kohta rääkida mitugi põnevat, samas vägagi tõest lugu.

Tehnikaülikool plaaniti Nõmmele

Esimene lugu räägib sellest, et tehnikaülikool oleks võinud omal ajal lausa Nõmmele kolidagi. Nimelt asus Hiiu ja Pargi tänava ristumiskohal 28,4 ha suurune hoonestamata krunt, kus praegu paikneb Põhja-Eesti regionaalhaigla Hiiu korpus.

Krundi oli 1941. aasta ehk nõukogude võimu pilguga vaadates mitu väärt omadust: avarus, võimalus tehnikülikooli hooned järk-järgult valmis ehitada, aga edaspidi ka laieneda. Samuti oli muus maailmas juba võetud suund sellele, et ülikoolid koliks kesklinnast kaugemale. Ning Tallinn ise arenes tol ajal Nõmme suunas.

Hiiule valmisid ka uue õppekompleksi joonised ning nende arhitektuurse lahenduse juures võib leida seoseid isegi sellise tuntud ülikooli nagu Massachusettsi Tehnoloogiainstituudi (MIT) peahoonega. Sellest kõigest on raamatus juba lähemalt juttu.

Kuid Teise maailmasõja Eestisse jõudmine pani plaani pausile. Sõja järel peeti Tallinna Polütehnilise Instituudi nime saanud õppeasutusega hoopis suuremaid plaane ning Hiiu tänava kanti poleks kõik need hooned enam mahtunud. Pealegi oli märtsipommitamine kesklinnas võimaliku ehitusplatsi üsna puhaks lõõnud. Aga ka sel plaanil polnud määratud täituda. Ehitustöid alustati aastal 1962 hoopis tehnikaülikooli praeguses asukohas.

Loss sündis siiski uuesti
Teine lugu kõneleb legendaarsest Glehni lossist. Kui 1959. aastal pla-

neeriti Altnõmme ehk Mustamäe elurajooni, nähti selle tulevastele elanikele puhke- ja sportimiskohtadena ette Glehni lossi ümber asuv park ja Mustamäe klindi alune mändimets, kinnitab TalTechi dotsent Epi Tohvri oma monograafias „Tallinna Tehnikaülikooli kämpus Mustamäe luidetel“.

Paraku oli loss selleks ajaks juba pool sajandit tühjana seisnud ja üsna armetus seisus – Nikolai von Glehni perekond oli Eestist lahkunud juba aastal 1918. Oma töö olid teinud nii aeg kui ka inimesed: katkus ja laed olid sisse kukkunud, pae- müürid osaliselt varisenud, trepid ja müüride raidkivid laiali veetud.

Õnneks valmis Eesti esimesel naisarhitektil, Tallinna Tehnikaülikooli vilistlasel Erika Nõval just aastal 1959 plaan, kuidas park ja selle ümbrus taas korda saaks. Hiiu-Suurtüki tänava lõppu Mustamäe klindi peale pidi tulema kohvik, klindi alla aga lauluväljak koos kõlakojade ja tantsuplatsiga. Plaanide hulka kuulusid veel kiik ja laste mängunurk, taastamisele pidi kuuluma vaateornament ja basseini ala. Olgu lisatud, et Erika Nõva enda kodumaja asub tänaseni Nõmmel, Kadaka puistee ääres.

Kõik kavad ei teostunud, küll ehitati toonase Tallinna Polütehnilise Instituudi akadeemilise meeskori eestvõttel üles varemeis loss ning korra- stati lähitümbus. „Lossi taastamise idee käis välja TPI meeskori laulja Toivo Ojaveski,“ kinnitab Epi Tohvri oma monograafias. „1965. aasta sügisel otsustasidki laulumehed, et mis see loss seal Vana-Mustamäe nõlval ikka konutab, las hak- kab muusasid teenima“. 29. mail 1966 sai teoks esimene hoogtöö- pühapäevak, käed pani külge ka toonane rektor Agu Aarna.

Lossi taastamisel kasutati Balti jaama vana hoone fassaadist ning Ajakirjandusmaja ehitamiseks lam-

mutatud hoonetest jäänud tahutud paekive. Paika panid neid kõik üli- kooli toonased kultuurikollektiivid, lisaks Eesti Üliõpilaste Ehitusmaleva mitme aasta rühmad. Töö kestis rohkem kui 11 aastat, kulus enam kui 40 000 töötundi. Metallikunst- nik Maire Morgen-Hääl valmistas isegi ornamendaalsed sepi- sed. TPI Taidlejate Majana avati loss aastal 1977.

Ülikooli oma tähetorn

Nikolai von Glehni ideed ei tundnud teadagi piire. Nii lasi ta aastal 1910 laduda suurtest raudkividest torni, mille tipp ulatub peaaegu 77 meetri- ni üle merepinna. Sedagi torni tabas rüüste, aga 1950. aastate lõpul hakati seda astronoom Charles Villman- ni eestvõttel ümber ehitama obser- vatooriumiks. Selleks ta saigi.

Torni tipus asub Tallinna suurim teleskoop, seal saab käia ka uudista- mas, aga plaanis olnud Tallinna rah- vaobservatoorium jäi siin siiski sün- dimata. Aastal 1993 anti torn üle tehnikaülikoolile.

72 meetri pikkune kingitus

Neljas lugu kõneleb Nõmme ühest väravast, Mustamäe nõlval seitsme meetri kõrgusel Ehitajate tee kohal kulgevast 72 meetrit pikast ja kolm meetrit laiast jalakäijate sillast. 27 tonni terast sisaldav rajatis avati 10. juulil 1986, valmimise ajal oli see esimene terasraamsild Eestis. Pro- jekteerisid selle ülikooli teraskonstrukt- sioonide kateedri professorid Valdek Kulbach ja Johannes Aare.

Silda võib tõlgendada ka ülikooli juubelikingitusena iseendale, aga ka Nõmmele: aastal 1986 tähistati Tallinna Polütehnilise Instituudi 50. aastapäeva. Nimelt muudeti Tal- linna Tehnikum aastal 1936 Tallin- na Tehnikainstituudiks ja hiljem tehnikaülikooliks.

SULEV OLL

Nõmme korvpallilegend sai tunnustuse

94-aastane Aime Tobi on läbi ja lõhki spordiinimene, kelle saavutused väärivad imetlust.

Mängijana võitis ta Euroopa meist- rivõistluste hõbedad, Nõukogude Liidu meistrivõistlustelt neli hõbeme- dalit ja pronksi ning Eesti meistri- võistlustelt neli kulda, seitse hõbe- dat ja ühe pronksi. Veteranide maa- ilmamängudel on ta toonud koju veel kaks kuldmedalit.

Ka pärast mängijakarjääri jäi Aime Tobi korvpalli juurde, tegut-

sedes lauakohtunikuna, mis viis ta 1980. aastal isegi Moskva olümpia- mängude korvpalliturniirile.

Tänavu nimetati Aime Tobi Ees- ti korvpalli Kuulsuste Halli. Tunnus- tus, mis kinnitab tema hindamatut panust Eesti korvpalli ajalukku. Sel- le puhul käisid korvpallilegendist nõmmekat õnnitlemas ka linnaosa- vanem Gerry Konnov, Eesti Spordi- seltsi Kalev esindaja Renee Meriste ja endised võistkonnakaaslased.

Palju õnne, Aime Tobi! Soovi- me tervist, rõõmu ja jätkuvalt palju sportlikku energiat!

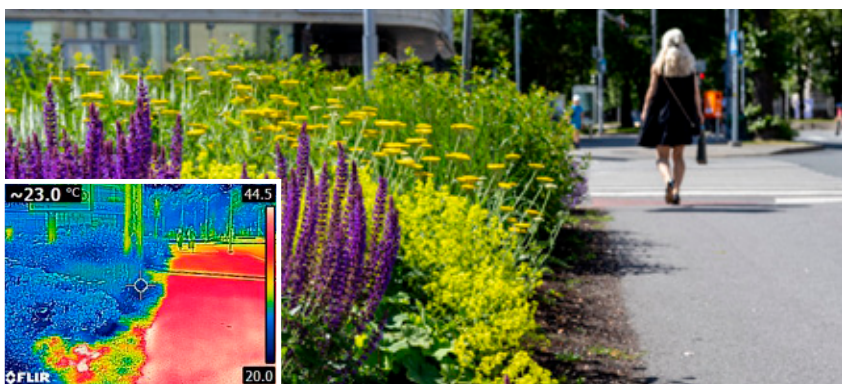
Mis on kuumasaared ja kuidas leevendada kuumust linnas

■ **Suvised kuumalained mõjutavad üha rohkem ka Eesti linna. Kuumus ei jaotu linnaruumis aga ühtlaselt, mõned alad soojenevad ümbritsevast palju kiiremini ja kiirgavad kuumust edasi - tekivad kuumasaared.**

Kuumasaared tekivad piirkondades, kus hooned, betoon ja asfalt neelavad ja talletavad päikesesoojust, rohealade vähesuse tõttu napib aga varju ja taimede kaudu toimuvat jahutavat aurumist. Termokaamera pildid näitavad, et soojal suvepäeval võib maapind puu varjus haljasalal olla mitukümmend kraadi jahedam kui kuumal asfaldil.

Päeval on suured erinevused pinnatemperatuurides, kuid kuumasaare mõju õhutemperatuurile avaldub selgemalt öhtul ja öösel. Hooned ja sillutatud pinnad vabastavad siis aeglaselt päeva jooksul talletatud soojust ning ehitatud keskkond ei jahtu sama kiiresti kui haljastatud alad. Tihedalt ehitatud alad püsisivad kuumad kaua pärast päikeseloojangut, mistõttu ei tule leevendavat jahedust isegi öösel.

Nõmme on tuntud oma männimetsade, aedade ja hõreda hoonesuse poolest, mis annavad linnaosale hea loodusliku jahutuse. See ei tähenda, et kuumasaared Nõmmet ei puudutaks. Uued tihedad arendused, parklad ja alad, kus rohelust on vähem – eriti Nõmme keskuse ja suuremate teede lähedal – võivad siingi tekitada kuumasaari. Näiteks

Linnahaljastus aitab leevendada kuumust. Pinnatemperatuuride erinevus peenral ja asfaldil on üle 20 kraadi.

võib palavatel päevadel kujuneda kohalikuks kuumasaareks tihedalt kasutatav Nõmme keskuse ristmik, sest seal neelavad asfalt ja tehispinnad päikesesoojust ning varjulist haljastust napib.

Kuumasaared ei mõjuta kõiki linnaelanikke ühtemoodi. Kõige haavatavamad on eakad, väikelapsed ja krooniliste haigustega inimesed, kelle tervisele võib palav suvepäev olla koormav, kui kodu või liikumisteede lähedal pole varju ega jahedust pakkuvat rohelist. See puudutab ka lemmikloomi, keda ei kaitse rõivad ega jalatsid ja kes liiguvad kuumal maapinna lähedal. Seepärast ei ole linnahaljastus pelgalt ilu küsimus, vaid seotud nii inimeste kui lemmikloomade tervise ja heaoluga.

Õnneks on kuumasaarte mõju võimalik leevendada ning sellesse saab panustada igaüks. Linn saab kasutada rohkem looduspõhiseid lahendusi: rajada rohealasid, istu-

tada puid, rajada haljastatud katused, taastada märgalasid ning arvestada kuumusega juba planeeringutes. Nõmmel on sellise lahenduse näiteks Pääsküla raba taastamine.

Linnaruumi kujundamise kõrval tuleb tähelepanu pöörata ka inimestele, keda kuumus enim ohustab. Nende toetamine ei ole üksnes tervishoiu- ja sotsiaaltöötajate ülesanne. Igaüks meist saab midagi ära teha: näiteks juua kuumaga piisavalt vett, vältida keskpäevast päikest ning märgata kuumal päeval enda ümber abivajajaid.

Nõmme kõrghaljastuse ja roheluse üle võib olla uhke, kuid see ei säili iseenestest. Rohealade hoidmine ja loomine on valik, mis aitab tagada kõigile asukatele mõnusama ja tervislikuma elukvaliteedi.

Loe kuumasaarte kohta lähemalt www.kuumasaared.ee.

KAIDI TAMM
Stockholmi Keskkonnainstituudi
Tallinna keskuse vanemeksper

Miniuputused Nõmmel on paratamatus

■ **Nõmme elanikud on viimastel aastatel üha sagedamini pidanud kogema, kuidas tugev vihmasadu muudab tänavad jõgedeks ja ujutab üle hoovid. Kuigi sellised uputused võivad tunduda erandlikud, on need tegelikult muutumas uueks normaalsuseks.**

Eesti kliima on muutumas heitlikumaks, aasta keskmine õhutemperatuur on tõusnud ligi kaks kraadi ning kiireim soojenemine toimub kevadel ja talvel. Sademete jaotus aasta sees nihkub: kliimastenaariumide kohaselt võib sajandi lõpuks sademete hulk kasvada kuni viiendiku võrra, kusjuures talviste sademete kasv võib ulatuda kogu 80 protsendini, samas kui suvised sademed pigem kahanevad. Suvel sajab harvemini, kuid intensiivsemalt – tõenäosus, et ööpäevas langeb üle 30 mm vihma, on kasvutrendis ning samas on suurenemas ka pikemate põuaperioodide oht.

Nõmme on nende muutuste suhtes eriti haavatav oma taristu eripära tõttu. Linnaosas on kraave minimaalselt ning enamikel tänavatel puudub sadeveekanalisatsioon – just seetõttu puuduvad paljudel tänavatel ka kõnniteed.

Algupärane lahendus nägi ette, et sadevesi immutatakse teeäärsetesse haljasribadesse ja kõrvalkinistutele. Tänapäeval takistavad

seda mitu tegurit korraga. Enamik uusi aedu rajatakse betoonvundamendiga piirete taha, mis blokeerib vee pinnasesse imbumise kinnistu piiril. Teeperved, mis olid mõeldud sademevee immutamiseks, on paljudes kohtades autode parkimise tõttu tihenunud või asendatud vett mitteläbilaskva katendiga.

Probleemide leevendamiseks on rajatud kümneid kohalikke sademeveekaave, kuid need täituvad kiiresti orgaanikaga ning vajavad regulaarset puhastust. Lokaalsete kaevude rajamist takistab sageli see, et kaevude all kulgevad muud trasid, mille ümberpaigutamine on kulukas ja keeruline. Tuntuim selline valupunkt on Pärnu maantee ja Puu tänava ristmik, mille pärast pöördub linnaosa poole kõige rohkem elanikke.

Suvel toob vihmade intensiivistumine kaasa kohalikke üleujutusi: pool tundi kestev valing võib täita hoovid ja keldrid veega ning uhtuda minema aiapinnase, kuna vesi ei jõua piisavalt kiiresti pinnasesse ega kaevudesse imbuda. Kindlasti on paljud elanikud valingvihmade ajal magistraalteedel sõites kogunud, et suur osa teest on üle ujutatud, kuid Nõmmel kannatab eelkõige eraomand: niiskuvad vundamendid ja erodeeruvad haljasalad, samal ajal kui parkimise tõttu tihenunud teeperved ei suuda enam oma algset immutusfunktsiooni täita.

Probleemi tõsidusega ollakse kursis ning Trummi asumisse kavandatakse Euroopa Liidu toel looduspõhiseid sademeveelahendusi, sealhulgas vihmapienraid ja uuendatud kraave, mille eesmärk on vähendada üleujutuste riski ja aidata sademeveel kohapeal pinnasesse imbuda.

Talvel väljendub muutus teisiti. Püsiva lumikatte päevad on jäänud harvemaks, jaanuaris-vebruaris jääb lumikate valdavalt alla kümne-viieteistkümne päeva aastas. Selle asemel esineb keset talve rohkem sula- ja vihmaperioode. Kui sula ajal langenud vesi öösel uuesti külmub, tekib kõnniteede puudumisel just teeservadesse ja kraavideta aladele ohtlik jääkiht. Poolummistunud kaevud ja kompaktne ning jäätunud pinnas ei suuda sulavett ära juhtida, mistõttu vesi jääb kohapeal ja muudab tänavad libedaks. Intensiivsemad sajud toovad kaasa olukordi, kus teede läbitavus võib olla raskendatud kõigile liiklejatele.

Sadevete ärajuhtimine torudega on äärmiselt kallis ning seetõttu on oluline tulevikus liikuda alternatiivsete lahenduste suunas. Äärmuslike ilmaolude oht on paratamatult aina süvenemas ja riskide maandamine muutumas üha olulisemaks.

EMIL VINKMAN
linnamajanduse osakonna juhataja

LÜHIDALT

22.-23. augustil toimuv IRONMAN toob kaasa liikluskorralduse muudatusi

Augustis võõrustab Nõmme taas ühte suurvõistlust. IRONMAN Tallinn ujumisetapp toimub esimest korda Raku järves, Tallinna ja Saku valla piiril. Sellega seoses Silikaat AS korrastas järve ümbruse ning rajas eraldi stardi- ja kaldale-tuleku ala.

Kuigi järvekallas näeb nüüd välja kena rannaribana, siis on oluline teada, et Raku järv on jätkuvalt aktiivne kaevandusala ning ujumine on seal väljaspool võistlust keelatud ja ohtlik.

Võistluste stardile ja ujumisetapi finišile saab kaasa elada randa paigaldatud tribüünidelt. Samuti saab ergutada sportlasi rattadistantsil.

Võistluste ajal ja eel on mitmeid liikluskorralduse muudatusi:

- Viljandi mnt (Valdeku ja Karuse tn vaheline lõik) on kiiruse piirang alates 17.08 kell 10 kuni 23.08 kell 23.59
- Viljandi mnt (Valdeku tn-st linna-piirini) on liiklusele suletud 22.08 kell 05.00–12.15 ja 23.08 kell 06.50–12.35
- Karuse, Sinirebase ja Hõberebase tänavad on tavaliiiklusele suletud alates 17.08 kell 10.00 kuni 24.08 kell 23.59 (piirkonnas asuvatele kinistututele on juurdepääs tagatud) ja kogu liiklusele 22.08 kell 05.00–12.15 ja 23.08 kell 06.50–12.35.

Raku asumis jätkub tänavaehitus

Raku asumis jätkab Maru Ehitus AS tänavaehitusega. Antud projektile on väljastatud ehitusluba nr 2512271/15759. Projekti raames ehitatakse sõiduteed Hõberebase ja Piibri tänavate vahel ning kergliiklusteed

Hõberebase tn ja Valdeku tn vahel, samuti rajatakse tänavavalgustus, Sinirebase 12 ja 14 kruntidele mõeldud side-, vee- ja kanalisatsiooni liitumispunktid ning haljastus.

Pärnu mnt saab sügiseks uue teekatte

Linn on hooldusremondi eelarvest poole aastaga kasutanud ligi 2,9 miljonit eurot ehk 55,9 protsenti kogu aasta 5,18 miljoni euro suurusest eelarvest. Magistraaltänavate taastusremondi kuus hanget on lõppjärgus ning tööde kogumaht

on 254 400 ruutmeetrit. Uue teekatte saab ka Pärnu maantee lõigus Turu plats – Kadaka puistee ring. Lepingud sõlmatakse eeldatavalt lähiajal ning seejärel algavad asfalteerimistööd.

Kaevu ja Sihi tänava ristmik muudetakse jalakäijate turvalisemaks

Ohutu koolitee projekti raames muudetakse Kaevu ja Sihi tänavate ristmiku liikluskorraldust. Varasem ristmiku liikluskorraldus oli avar, kuid halva nähtavusega, tekitades sõidukijuhtides ohutunde

kadumise. Eelkõige Rahumäe põhikooli õpilaste koolitee ohutuse tagamiseks muudetakse ristmiku kujundust liikluskorraldusvahenditega. Joonimistööd on planeeritud lõpetada enne 1. septembrit.

Vana-Pääskülas leviv ebameeldiv lõhn on leidmas vastumeetmeid

Lõhnahäiringute vähendamiseks on AS Tallinna Vesi kavandanud uued lahendused. Paigaldatakse aktiivsõefilter, võimsam ventilatsioonüsteem ja gaasiandurid - tehnoloogia, mida kasutatakse edukalt ka Soomes. Projekterimistööd on lõpetatud ning ehitusloa taotlus on esitatud ehitisregistrisse. Paralleelselt käivad ettevalmistu-

sed ehitustöödeks ning läbirääkimised ehitustööde teostajaga. Ehitustöödega on plaanis alustada hiljemalt augustis 2026 ning uus ventilatsioonilahendus soovitakse kasutusele võtta oktoobri alguses. Lisaks alustatakse augustis katseliselt raud(III)sulfaadi doseerimist, et vähendada lõhna põhjustavate gaaside teket juba reovee transpordi käigus.

Nõmmele lisandus kuus riiete kogumiskonteinerit

Uued konteinerid asuvad Nõmme turu parklas, Hiiu Rimi parklas, Pääsküla jaamahoone juures, Tähetorni tn ja Tihniku tn ristmikul, Särje tn lõpus ja Särje tn mänguväljaku vastas. Nõmmel on nüüd kokku 17 Riidepunkti kogumiskonteinerit, kogumiskohad leiad <https://riidepunkt.ee/>. Lisaks üks Ringmajanduskeskuse kogumiskonteiner Valdeku 13 parklas, mida sorteerib Humana.

Leia enda kodule lähim ja anna kasututele asjadele uus elu. Konteineritesse võib panna riideid, jalanõusid, kodutekstiile (nt voodipesu, rätikud, kardinad) ja mänguasju. MTÜ Riidepunkt sorteerib annetused ja asjad jõuavad uuesti kasutusse. Konteineritesse ei sobi määratud või kasutuskõlbmatud esemed.

LÜHIDALT

Nõmme saab juurde spordirajatisi

Lähiajal rajatakse Nõmmele kolm väljõusaali linnakut, mis võimaldavad sportida mudilastest kuni profisportlasteni.

■ Särje tn mänguväljaku juurde, mille läheduses asuvad nii koolid kui laste-aed, tuleb väljõusaal, mille fookuseks on kuni 14-aastased ning lisaks ka mõned baasiinventarid suurematele.

■ Hiiu staadioni juurde korvpalliplatsi kõrvale rajatakse jõulinnak, kus fookuses on profitasemel jõutreening ning seadmete kasutajate vanus on alates 14. eluaastast.

■ Harku metsa Tähetorni parkla juurde tuleb väljõusaal Omnigym seadmetega, mis sobib nii algajale kui edasijõudnule.

Samuti on välja kuulutatud hange, mille eesmärgiks on koostada Raudtee tn 73 ja Põllu tn 68 kinnistutele multifunktsionaalse spordiväljaku ehitusprojekt olemasoleva eskiisprojekti alusel, eel- ja põhiprojekt koos ehitusloaga, lisaks ka

ehitustööde taotluseelarve valmimine.

Projekteeritav multifunktsionaalne spordiväljak on kavandatud ühe terviklahendusena, mis võimaldab seda kasutada erinevateks spordialadeks: kahe täismöödus korvpalliväljakuna, vähendatud möödus jalgpalliväljakuna, kahe võrkpalli- ja reketispordiväljakuna ja talvisel perioodil uisuväljakuna.

Multifunktsionaalse väljaku kõrvale tuleb rajada puhke- ja teenindusala koos teiseldatava konteinerhoonega, kuhu on ette nähtud sanitaar- ja teh-noruumid ning muud spordirajatiseteenindamiseks vajalikud funktsioonid. Lisaks on lähialale kavandatud jõulinnak.

Projekteerija kohustuseks on kavandada kergliiklusteede võrgustik, mis seob omavahel Nõmme Gümnaasiumi õppehoone ja spordihoone, kavandatava multifunktsionaalse spordiväljaku ning teised spordirajatised, samuti sisepääsud Laste ja Pargi tänavalt ning parklaalad.

Nõmmel on korraga käsil kolm suurt kooliprojekti

Tallinna Nõmme Põhikool - käib idee-konkurss uue kooli projekteerimiseks. Eesmärk on luua looduslähedane, hubane, liikuma kutsuv ja õppimist toetav koolikeskkond. Konkursi tähtaeg on 29. september.

Tallinna Kivimäe Põhikool - vastu on võetud detailplaneering (vt allpool), mis loob võimaluse rajada uus õppehoone

ja spordikompleks ning rekonstrueerida ajalooline koolimaja. See aitab lahendada kooli ruumipuudust.

Hiiu Kool - ehitustöödel on ette tulnud takistusi, kuid loodetakse õppetöoga 1. septembril alustada. Kokkuleppel kooliga on aga ka varuplaan, mille järgi jätkub õppetöö veel mõnda aega Vabaduse puistee asenduspinnal.

TEATED DETAILPLANEERINGUTEST

Kivimäe kool (Lauliku 55)

Nõmme Linnaosa Valitsus ja Tallinna Linnaplaneerimise Amet avalikustavad ajavahemikul 24.08.2026 kuni 08.09.2026 Tallinna Linnavalitsuse 16.06.2026 korraldusega nr 495 vastu võetud Nõmme linnaosas asuva 1,36 ha suuruse maa-ala kohta koostatud Lauliku tn 55 // Leegi tn 14 kinnistu detailplaneeringu (registris nr DP046140).

Detailplaneering on koostatud eesmärgil määrata Lauliku tn 55 // Leegi tn 14 kinnistule ehitusõigus kuni 3 maa-pealse ja 1 maa-aluse korrusega õppehoonete ja 1-korruseliste abihoonete ehitamiseks ning olemasoleva 2-korruselise koolimaja rekonstrueerimiseks.

Planeeritud õppehooned on kavandatud Kivimäe Põhikooli 5.-9. klassidele. Lisaks on detailplaneeringus määratud tehnovõrkude ja -rajatiste ning juurdepääsute võimalik asukoht ning ehitiste arhitektuurinõuded ja antud liikluskorralduse, parkimise, haljastuse ja heakor-rastuse põhimõtteline lahendus.

Detailplaneeringu materjalidega on võimalik tutvuda: Tallinna planeeringute registris <https://tpr.tallinn.ee/menetlus/DP046140/ylid> või paber-kandjal Nõmme Linnaosa Valitsuse info-saalis, (Valdeku tn 13). Ettepanekuid ja arvamusi on võimalik esitada nomme@tallinnlv.ee.

Näitus „Märkamised Eestist“ - Natalia Mirzoyani maalid ja joonistused

■ 13. augustil kell 13 avatakse Nõmme Majas Armeenia päritolu kunstniku ja animafil-mirežissööri Natalia Mirzoyani isikunäitus „Märkamised Eestist“.

Nõmmel elav ja töötav Natalia Mirzoyan on rahvusvaheliselt tunnustatud animafil-mirežissöör, kunstnik ja illustraator. Ta on pärit Jerevanist ning õppinud nii sotsioloogi-at, maalikunsti kui ka animatsiooni, omandades magistrikraadi Eesti Kunstiakadeemias. Pärast Venemaa täiemahulise sõja algust Ukrainas otsustas Mirzoyan lahkuda Venemaalt ning asus elama Eestisse, kus jätkab oma loomingulist tegevust. Tema autorifilmid on pälvinud tunnustust rahvusvahelistel filmifesti-

validel ning tema loomingut iseloomustab poeetiline, tundlik ja inimlik vaatenurk.

Näitusel „Märkamised Eestist“ on maalid ja joonistused, mis peegeldavad Natalia kohanemist uue kodumaaga. Ta jäädvustab hetki, mis on teda Eestis kõnetanud: Nõmme tänavaid, Tallinna linnaruumi, looduse vahelduvat ilu ning argielu väike-seid, kuid tähenduslikke hetki. Mõnikord märkab just uustulnuk kõige paremini seda, mis on meile endile saanud iseenesestmõistetavaks.

Mirzoyani kunstis kohtuvad animatsiooni omane jutustamisoskus ja maalikunsti vahetu emotsionaalsus. Erinevate tehnikate kasutamine – alates visanditest kuni maalideni – peegeldab kunstniku mitmekülgset loomingulist käekirja.

Suvi Nõmmel. 2026

Näitus jääb avatuks septembri lõpuni.

Septembris alustab Von Glehni Teatris uus meelelahutuslik mängusari MÕMM

■ MÕMM ei ole klassikaline mälu-mäng. Tegemist on tempoka ja humoorika õhtuga, kus küsimustele on kolm vastusevari-anti ning mängu juures loevad eelkõige õnn ja hea vaist, kuigi mõnikord tuleb kasuks ka natuke mälu.

Mängud toimuvad kolmapäeva õhtutel Von Glehni Teatris iga kord uue külalisesinejatega: 16. septembril on külalisesinejaks Jaan Pehk.

Pane kalendrisse kirja kuupäevad: 16.09., 18.11., 13.01., 10.03. ja 12.05. Registreeri oma võistkond kuni nelja mängijaga ja osale viiel MÕMM-il, et saada uusi huvitavaid

teadmisi ja võita väärt auhindu! Registreerida saab www.vgt.ee lehel, lunastades 100-eurose võistkonna hooajapileti, mis hõlmab viit mängu septembrist maini. Võistkondi mahub mängima 12.

Külalisküsi-jate küsimustele lisaks tuleb ka videoküsimusi. Esimene videoküsimus on leitav QR-koodi all. Vastus saada e-mailile margus.prangel@gmail.com või peeter.kodar@gmail.com. Vastajate vahel loositakse esimesel MÕMM-il Heinz Valgu autogrammiga 1965. aastal loodud Eestimaa kaart.

Õhtu toimub telesaate formaadis, seega on suur roll ka publikul, kes saab samuti aktiivselt kaasa

mängida ja hinnalisi auhindu võita. Publik saab pileti lunastada samuti www.VGT.ee kodulehelt. Üksik-mängu pilet maksab 10 eurot ja hooajapilet 45 eurot.

Rõõmsate kohtumisteni juba õige pea!

MARGUS PRANGEL
Von Glehni Teater

Eesti Looduse fotovõistlus kutsub osalema

■ Ajakiri Eesti Loodus kutsub osalema loodusefotovõistlusel. Tegu on ühe Eesti suurima loodusefotokonkursiga, mis toimub juba 27. korda.

Osaleda saab kuni 16-aastaste noorte ja täiskasvanute klassis. Auhindu saavad parimad looma-, taime- ja seenefotod. Samuti jagatakse palju eriauhindu, näiteks elurikkuse, lii-

gikaitse, aasta linnu, aasta orhidee, pärandit kandva puisniidu, looduse maastike ja mustrite, Tallinna linna looduse kategoorias.

Kõik võistlusele saadetud fotod peavad olema tehtud Eestis ning taim, loom või seen peab olema pildil selgelt äratuntav. Koos võistluse-tööga ootame lühikest lugu, kus ja mil moel pilt on tehtud ja kes on pildil. Autori nõusolekul lähevad

võistlusele edastatud vaba litsentsiga fotod eestikeelse Vikipeedia fotokogu täienduseks.

Fotosid saab esitada kuni 30. septembrini fotovoistlus.horison.ee. Samast leiab ka võistluse tingimused, toetajad ja eelmiste aastate parimad tööd. Fotovõistluse lõpu-üritus toimub 5. novembril algusega kell 15 Tallinna loomaaias.

Ootame särasilmseid koolieelikuid

2026/2027. õa kooliks ettevalmistavasse ringi

Õppetöö toimub september 2026 - mai 2027 teisipäeviti ja neljapäeviti kell 13.30 - 17.15

Õppemaks 140 €/kuu

Info ja avalduste esitamine info@nek.ee ja tel 670 1797; www.nek.ee

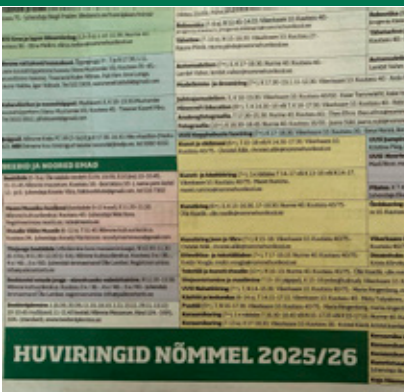

Septembrikuu Nõmme Sõnumites ilmub SUUR HUVIRINGIDE TABEL, kus on kajastatud Nõmmel tegutsevad huviringid nii suurtele kui väikestele.

Hea huviringi- ja spordiklubijuht!

Kui soovite, et teie huviring oleks tabelis leitav, saada info hiljemalt 17. augustiks kylli.varnik@tallinnlv.ee.

Huviringid jagatakse tegevusalade ja vanuste järgi, et kogu info oleks ühes kohas leitav.

20 aastat seiklusi Nõmmel: tule tähista koos meiega!

■ **Nõmme seikluspark tähistab tänavu oma 20. tegutsemisaastat ning kutsub kõiki endisi ja uusi ronimishuvilisi 20. augustil ühisele sünnipäevapeole.**

Täna on raske ette kujutada Nõmme spordikeskust ilma seikluspargita. Ometi oli kakskümmend aastat tagasi puude vahele ehitatud seiklusradade kontseptsioon pealinna inimestele igati uudne. Nõmme seikluspark oli üks Eesti esimesi omataolisi ning andis nõmmekatele veel ühe võimaluse veeta looduses aktiivselt aega.

Seikluspark OÜ tegevjuht Vahur Teder meenutab, et 2006. aastal tuli inimestele esmalt selgitada, mis seikluspark üldse on. «Täna ei pea seda enam kellelegi tutvustama,» nendib Teder. «Kõige toredam on näha peresid, kes on siin käinud aastakümneid. Lapsed, kes kunagi alustasid lastepargist, tulevad nüüd tagasi koos oma pisiperega. Sellised hetked näitavad, et seikluspargist on saanud osa paljude inimeste mälestustest ja ühtlasi ka traditsioonidest.»

Aastatega on radu oluliselt uuendatud ja lisandunud on mitmeid atraktsioone (nt vabalangemishüpe). Kasutusele on võetud pidev julgestussüsteem, mis hoiab ronija kogu raja vältel julgestatuna ning võimaldab keskenduda olulisimale: liikumisele, enese proovilepanekule ja elamusele.

FOTO: NÕMME SEIKLUSPARK

Ronimine ei tähenda ainult kõrguse vallutamist

Iga rada arendab tasakaalu, koordinaatsiooni, keskendumisvõimet ja probleemilahendusoskust. Lastel toetab see (peen)motoorikat ja enesekindlust, täiskasvanutele pakub aga võimalust argipäevast välja astuda. Sageli on aga kõige väärtuslikum hoopis koos veedetud aeg.

Spordikeskuse terviserajad, suusarajad ja väliujula on kujundanud Nõmme kuvandit paigana, kus liikumine ja sport on olnud loomulik osa igapäevaelust. Seikluspark on viimased kakskümmend aastat seda lugu omal moel edasi kirjutanud, pakkudes veel ühe võimaluse liikuda, avastada ja üheskoos aega veeta. Just seetõttu tahame oma juubelit tähistada koos kõigi nendega, kes on aastate

jooksul meie radu külastanud, ja ka nendega, kes pole veel jõudnud.

20. augustil ootame kõiki seikluspargi sünnipäevapeole

Plaanis on meeleolukas päev kogu perele, kus jagub tegevusi nii lastele kui ka täiskasvanutele. Täpse programmi avaldame peagi seikluspargi Facebooki lehel: www.facebook.com/nommeseikluspark.

Kui Nõmme rajad on (taas)avas-tatud, tasub vallutada ka meie erimeline Pirita seikluspark Pirita rannas. Mereäärses metsas ootavad külastajaid imelised vaated Tallinna linna siluetele, uued mängud, väljakutset pakkuv must rada, aga samasugune võimalus kogeda rõõmu liikumisest ja koos veedetud ajast.

RAAHEL APSALON

Nõmme derbi tuleb taas

■ **8. septembril kell 19 kohtuvad Hiiu staadionil taas kaks Nõmme jalgpalliklubi - Nõmme Kalju ja Nõmme United. Enne Premium liiga kohtumise avavilet toimub staadionil kogu perele mõeldud fänniõhtu, kus jagub tegevusi nii suurtele kui väikestele.**

Kui tavaliselt tähendab derbi sama linna rivaalide omavahelist kohtumist, siis Nõmme derbi on veel erilisem, sest vastamisi lähevad ühe kogukonna kaks klubi. Nõmme on Tallinna ainus linnaosa, millel

on Premium liigas kaks oma klubi, ning väljaspool Tallinna pole ka Eestis linna, mida kõrgliigas esindaks kaks klubi.

Premium liigas on Nõmme Kalju ja Nõmme United seni kohtunud kuuel korral. Neli kohtumist on võitnud Kalju ning kahel korral on mäng lõppenud viigiga. United jahib endiselt oma esimest derbi-võitu.

Viimati mindi vastamisi tänavu 3. juulil Männiku staadionil, kus Nõmme Kalju teenis 3 : 1 võidu. Iga järgmine derbi pakub elevust: kas Kalju jätkab senist ülekaalu või

kirjutab Nõmme United jalgpalli ajalukku uue peatüki?

Derbipäev algab juba kaks tundi enne avavilet, kui Hiiu staadionil avatakse kogukonna- ja fänniala. Külastajaid ootavad sportlikud tegevused, mängud ja meelelahutus kogu perele. Täpsem programm avalikustatakse peagi.

Pane **8. september kell 17** juba täna kalendrisse ja tule saa osa aasta ühest oodatumast Nõmme spordisündmusest – derbist, kus kohtuvad kaks klubi, üks linnaosa ja lugematu hulk kirglikke jalgpallisõpru.

KÜLLI VÄRNIK

Ilmarise noortepäev toimub tänavu juba kolmandat korda

■ **Juba kolmandat aastat toob Ilmarise noortepäev kokku tänavakorvpalli, ekstreemspordi ja hea muusika.**

Nüüdseks traditsiooniks kujunenud sündmus toimub **5. septembril kell 12–17** Ilmarise rulapargis. Päeva keskmes on noorte seas populaarsed spordiüritused.

„Eelmiste aastate kogemus ja tagasiside on näidanud, et kooliaasta alguses toimuv noortepäev just Ilmarise rulapargis on ennast hästi õigustanud,“ ütles Nõmme Vaba Aja Keskuse direktor Asso Viiding.

Clicherik & Mäx

„Hea meel on selle traditsiooniga jätkata ning pakkuda noortele ja kogukonnale aktiivse vaba aja veetmise võimalusi.“

Toimub 3x3 tänavakorvpalliturniir kahes vanusegrupis. Oma tiimi saab kirja panna www.tallinn.ee/et/ilmarise-noortepaev leheküljel asuvas ankeedis.

Rulapargis toimub tõukeratta trikvõistlus, kus osalejad saavad näidata oma oskusi ja loomingulisust. Trikvõistlusele saab registreerida kohapeal.

Lisaks pakuvad kohapeal tegevusi Nõmme noortekeskused, Kodutütre, GYM!, Peaasi.ee ja mitmed teised koostööpartnerid.

Noortepäeva lõpetab kell 16 algav Clicherik & Mäx kontsert.

LÜHIDALT

Ride Mobility kutsub ohutuspäevale!

12. augustil kell 15–18 toimub Jaama tänaval Ride Mobility Nõmme linnaosa ohutuspäev, kus räägitakse elektritõukerataste ja pisimopeedidega ohutust liiklemisest. Millised on peamised liiklusreeglid elektritõukerataste ja pisimopeediga sõites? Kuidas liigelda ohutult ja arvestada jalakäijate ning teiste liiklejatega? Kuidas parkida korrektselt? Miks

on kiivri kandmine oluline?

Samas on võimalus oma sõiduuskused proovile panna. Kõik osalejad, kes läbivad koolituse ja teevad kohapeal Ride Mobility rakenduses isikutuvas-tuse, saavad kingituseks tasuta kiivri. Lisaks saavad kõik osalejad 3 € väärtuses Ride Mobility sõidukrediiti, et õpitud ka päriselt turvaliselt praktiseerida.

Õpilasmaleva juubelikontserdil esineb Terminaator

Sel suvel möödub Eesti Õpilasmaleva loomisest 60 aastat. Juubeliaasta üheks olulisemaks sündmuseks on 12. augustil Paunküla Heaolukeskuses toimuv kontsert „Suved, mis ühendavad põlvkondi“, kus peaesinejaks on Terminaator.

Juubelitepo väravad avatakse kell 17.

Kell 18 linastuvad Malevasuvi 2026 filmikonkursi finalistide tööd, kell 19 toimub malevarühmade piknik ja avatud on näitus ning kell 20 algab kontsert.

Osalemine on tasuta, kuid vajalik on eelregistreerimine Fienta keskkonnas hiljemalt 10. augustiks.

Laura Maasik krooniti taas Eesti meistriks

Nõmme KJK sportlane Laura Maasik tuli juuli lõpus Pärnus peetud kergejõustiku Eesti meistrivõistlustel 3000 meetri takistujooksus Eesti meistriks.

Kuldmedal tuli ajaga 10.03,94. Tänavuse hooaja parim tulemus 9.56,84 hoiab Nõmme KJK sportlast Euroopa

meistrivõistluste kvalifikatsioonis konkurentsist ning hooaja edetabeli põhjal on tal head võimalused pääseda augustis Birminghamis toimuvatele Euroopa meistrivõistlustele. Laura isiklik rekord ja ühtlasi Eesti rekord on 9.44,20, mille ta jooksis Rooma EMil 2024. aastal.

FOTO: KRISTI PALUOJA

Nõmme neiud tulid Euroopa meistriteks

3.-5. juulini toimusid Tšehhi pealinnas Prahas Euroopa meistrivõistlused cheerleadingus. Ala on tantsulis-akrobaatiline, kus olulisel kohal on trikid, õhulennud ja püramiidid. Osales üle 3700 võistleja 24 riigist.

Eestit esindas TalTech cheerleaderite rühm North Stars. Võisteldi edasijõudnud juunioride kategoorias, kus saavutati seitsme finalistit seas ülekaalukas võit. II koha said Belgia ja III koha Kreeka sportlased.

Võistkond eesotsas peatreener Belinda Beatrice Borodiniga tegi võidu nimel väga palju tööd viimased kaks aastat, tehes lisatreeninguid välismaiste treeneritega ja osaledes mitmel väiksematel võistlustel Eestis, Soomes ja Lätis. Vaev tasus end ära, võisteldes tehti veatu kava ja esmakordselt toodi selline tiitel Eestisse ja kiluke sellest ka Nõmmele. Värske Euroopa meistrite seas on viis nõmmekat: Kerla Kalm, Sofia Heleen Härm, Liisa Väljataga, Delisa Iirelia Kross ja Mirtel Vitsur.

Nõmmekad noppisid rahvusvahelisel kabevõistlusel medaleid

■ Nõmme kabetajad osalesid rahvusvahelisel turniiril „Jõgeva 2026“, kus maailma tippudega võisteldes saavutati häid tulemusi.

Brasiilia kabes saavutas Nõmme huvikooli kabetreener Arno Uutma üldarvestuses 3. koha ning võitis ühtlasi seniioride arvestuse. U19 vanuseklassis saavutas Martin Zaplatin 3. koha, Priit Lokotar 4. ja Polina Puumann 6. koha (naiste arvestuses 5. koht).

Klassikalise kabes võitis Arno Uutma seniioride (60+) arvestuses 2. koha. Suurepärase saavutusega lõpetas turniiri Polina Puumann, kes tuli U19 neidude arvestuses võitjaks ja pälvis kuldmedali. Martin Zaplatin võitis U19 noormeeste arvestuses pronksmedali.

■ Riias toimunud rahvusvahelisel kabesündmusel Riga Open 2026 osalesid ka Nõmme kabeklubi mängijad. Võistluse raames peeti FMJD maailmakarika etapp ning välkkabe maailma-meistrivõistlused, mis tõid kokku tugeva rahvusvahelise konkurentsi maailma paremikut.

SÜNDMUSTE KALENDER			
kuni sept lõpp	Natalia Mirzoyani näitus "Märkamised Eestist"	Nõmme maja infosaal	tasuta
kuni 28.08	Nõmme 100 seinakalendri illustratsioonide näitus	Männiku raamatukogu	tasuta
	Liisa Addi näitus "Unistuses Nõmme"	Resto Neljakesi	tasuta
	Kadri Roosi keraamiliste loomapiltide vabaõhunäitus	Kadaka pst 29	tasuta
	Lastejoonistuste välinäitus "Kui siilid elaksid Nõmmel aastal 2126"	Harku tänav	tasuta
6.08 kl 18	Muusikalinna lava. FRAN, Maarja Aarma duo, DJ.	Vabaduse park	tasuta
7.08 kl 18	Muusikalinna lava. DJ, Maria Kallastu, An-Marlen	Vabaduse park	tasuta
7.08 kl 19	TalTech suvelavastus "Nüüd õpin Mustamäel"	Taltech lava	piletilevi
8.08 kl 16	Muusikalinna lava. KCN Syndicate, Kairiin KukK Trio, Reti Niimann Duo, Mick Pedaja ja Angeelia	Vabaduse park	tasuta
8.08 kl 19	TalTech suvelavastus "Nüüd õpin Mustamäel"	Taltech lava	piletilevi
9.08 kl 13	Muusikalinna lava. Saara & Elsa, Some Times, NOËP	Vabaduse park	tasuta
10.08 kl 18	Tasuta jooksutreening. Juhendab Franko Reinhold	Glehni treppide all	tasuta
10.08 kl 19	TalTech suvelavastus "Nüüd õpin Mustamäel"	Taltech lava	piletilevi
10.08 kl 19	Eve Niemi mälumäng «Kelle pea on prügikast?»	Alfredi pubi	5.-, eelreg.
11.08 kl 18.30	Tasuta ÜKE treening. Juhendab Signe Vent	Valdeku 13/15	tasuta
11.08 kl 16,18	Tallinna Tähetorni külastused	Tähetorn	eelreg
11.08 kl 19	TalTech suvelavastus "Nüüd õpin Mustamäel"	Taltech lava	piletilevi
12.08 kl 17.30	Tasuta BMX treening noortele.	Hiiu pumptrack	tasuta
12.08 kl 19	Tasuta treeningud kogenud treeneritega Piiri, Ilmarise, Võidu puiestiku ja Vabaduse pargi jõulinnakutes	neljas jõulinnakus	tasuta
13.08 kl 13	Natalia Mirzoyani näituse "Märkamised Eestist" avamine	Nõmme maja infosaal	tasuta
13.08 kl 18	Avastades Nõmmet. Nõmme arhitektuur. Giid Iris Kreen.	Algus turu parkla	eelreg
13.08 kl 19	TalTech suvelavastus "Nüüd õpin Mustamäel"	Taltech lava	piletilevi
13.08 kl 20	Sumedad suveõhtud Lingu Kaisa aias: Vaiko Eplik	Padu 27a	15.-/20.-
14.08 kl 19	Mustamäe basseinid 90. Retrodisko	Nõmme spordikeskus	tasuta
14.08 kl 19	TalTech suvelavastus "Nüüd õpin Mustamäel"	Taltech lava	piletilevi
15.08 kl 9-17	Pääsküla raba taastamise talgud	Pääsküla raba	eelreg
15.08 kl 15	Mustamäe basseinid 90. Johan Musta pingi avamine ja ajalugu tutvustav ekskursioon	Nõmme spordikeskus	tasuta
15.08 kl 19	TalTech suvelavastus "Nüüd õpin Mustamäel"	Taltech lava	piletilevi
16.08 kl 9-17	Pääsküla raba taastamise talgud	Pääsküla raba	eelreg
16.08 kl 12-17	SUUR PEREPÄEV. Huviringide laat. Piip ja Tuut. Ansambel Regatt.	Nõmme spordikeskus	tasuta
16.08 kl 11-16	HOOVIMÜÜGIPÄEV	kõikjal Nõmmel	
16.08 kl 17	Nõmme Kalju FC vs Pärnu JK Vaprus	Hiiu staadion	
16.08 kl 19	TalTech suvelavastus "Nüüd õpin Mustamäel"	Taltech lava	piletilevi
17.08 kl 18	Tasuta jooksutreening. Juhendab Franko Reinhold	Glehni treppide all	tasuta
17.08 kl 19	TalTech suvelavastus "Nüüd õpin Mustamäel"	Taltech lava	piletilevi
18.08 kl 18.30	Tasuta ÜKE treening. Juhendab Signe Vent	Valdeku 13/15	tasuta
18.08 kl 19	TalTech suvelavastus "Nüüd õpin Mustamäel"	Taltech lava	piletilevi
19.08 kl 17.30	Tasuta BMX treening noortele.	Hiiu pumptrack	tasuta
20.08 kl 8.15	Taasiseseisvumispäeva kogukondlik lipuheiskamine	Nõmme Ema park	tasuta
20.08 kl 14	Taasiseseisvumispäeva kontsert. Ansambel Dagõ	Vabaduse park	tasuta
20.08 kl 20	Sumedad suveõhtud Lingu Kaisa aias: Kaisa Ling Thing	Padu 27a	15.-/20.-
22.-23.08	IRONMAN Tallinn ujumisetapp	Raku järv	
23.08 kl 12	PEREPÄEV. Liikumis- ja mänguhommik. Õueminutite Merlin.	Särje tn mänguväljak	tasuta
24.08 kl 18	Tasuta jooksutreening. Juhendab Franko Reinhold	Glehni treppide all	tasuta
24.08 kl 19	Eve Niemi mälumäng «Kelle pea on prügikast?»	Alfredi pubi	5.-, eelreg.
25.08 kl 18.30	Tasuta ÜKE treening. Juhendab Signe Vent	Valdeku 13/15	tasuta
26.08 kl 17.30	Tasuta BMX treening noortele.	Hiiu pumptrack	tasuta
27.08 kl 18	Pingikontsert Henry Laksi mälestuseks. Esinevad Miikk Saar ja Marek Sadam	Ravila park	tasuta
29.08 kl 9-17	Pääsküla raba taastamise talgud	Pääsküla raba	eelreg
11.07 kl 14.30	FC Nõmme United vs Harju JK Laagri	Männiku staadion	
29.08 kl 19	Õhtupäikese kontsert #14. ARDOR / Vivaldi aastaajad	Õhtu 11	19.-/25.-
30.08 kl 17	Nõmme Kalju FC vs Tallinna FCI Levadia	Hiiu staadion	
30.08 kl 19	Vana Baskini Teater "Metsas ei kuule su karjumist keegi"	Nõmme spordikeskus	piletilevi
4.09 kl 19	Flamencoõhtu koos elava muusika ja õhtusöögiga	Von Glehni Teater	68.-
5.09 kl 10-18	Tervisekliinik Nõmmel avatud uste päev	Õie 37	tasuta
6.09 kl 12	ILMARISE NOORTEPÄEV. 3x3 korvpalliturniir, trikvõistlused.	Ilmarise rulapark	tasuta
6.09 kl 16	ILMARISE NOORTEPÄEV. Clicherik & Mäx kontsert.	Ilmarise rulapark	tasuta
8.09 kl 17-19	NÕMME DERBI. Fänniõhtu	Hiiu staadion	tasuta
8.09 kl 19	Nõmme Kalju FC vs FC Nõmme United	Hiiu staadion	

 muusika etendus loodus sport kirjandus ja ajalugu muu

Kui teil on huvi oma sündmust kalendris kajastada, siis saatke info kylli.varnik@tallinnlv.ee

REAKUULUTUSED

ILU JA TERVIS

Iluteenused Valdeku päeva-keskuses (Valdeku 13, kab 108) alustavad taas. Mas-saaž esmaspäeval ja kolma-päeval. Pediküür, maniküür ja kuilmude hooldus (UUSI) teisipäeval. Juuksur nelja-päeval (alates 10. septemb-rist). Vajalik eelnev regist-reerimine telefonil 672 3125.

MAJAPIDAMINE

Aiatööd. Aedade hooldus. Aedade kujundus. Hekkide ja ilupuude lõiklus. Istutus-tööd, peenarde rajamine. E-mail: info@aialooja.ee, tel 503 0587, Toomas

Aitan majapidamistöödel. Hind sõbralik. Olemas ATV, muruniiduk ja -trimmer. Okste jm prahi äravedu. Olen huvitatud Nõmmel korteriühistu majahoidja tööst. Elan Pääskülas. Taivo 524 9562.

Hekkide pügamine, muru-niitmine, trimmerdamine, okste jt aiajätmete ära-vedu, tänavakivide puhas-tus, hekkide likvideerimine, parklate ja vihmaveerennide puhastus. Tel 5897 7133, trimhek@gmail.com.

Kogenud puuhooldajad teevad ohtlike puude raiet ja puude hoolduslõikust. Hindame puude tervislikku seisundit. Soodsad hinnad. Tel 522 0321, www.arbormen.ee.

Pakun hekkide, pöösaste ja õunapuude hoolduslõikuse teenust. Soovi korral ka lille-peenarde hooldust. Helista ja küsi lisa 5397 7347.

Pakun muruniitmise ja trim-merdamise teenust. Kevadel ja sügisel ka lehekoristust äraveoga. Helista ja küsi lisa 5399 3595.

Teeme teie kodu ja aia hool-datuks: katuse-, akende-, sillutise-, fassaadipesu, rennide puhastus, vilja-puude lõiklus, haljastuse hooldus. Tel 5650 3489, info@experthooldus.ee

Väljaõppinud puulangeta-jad lõikavad parima hinnaga ohtlikke puid, teeme kändu-de freesimist. Puude üld-seisundi hindamine ja konsultatsioon on tasuta. Tel 513 3458, info@ohtlik-puu.ee, www.ohtlikpuu.ee

Kvaliteetne diivanite, tugitoolide, madratsite ja vaipade puhastus Teie kodus. Aastatepikkune kogemus. Tel 5606 9595.

Õmblusmasinate parandus. Garantii 3 kuud. Väljakutsed telefonil: 551 6633. FIE Tõnis Rosmann. E-post: tonisrosmann@gmail.com

Kivikorstnate ehitamine ja remont. Tel 518 8889, www.korstnad.ee.

Õmblusmasinate parandus. Parandan kõiki erinevaid õmblusmasinaid. Tulen ko-hale Tallinna ja Harjumaal piires. Hillar tel 516 8180.

Korstnapühkimine (nõute-kohane akt), ummistuste likvideerimine, küttekollete (sh korstnad) ehitus ja r emont. Töötan ka nädala-vahetustel. Tel 5372 4993, korstnapyhkija1@gmail.com

Kutselise korstnapühkija teenused, pottsepatööd. Tel 51 980 980, tulitult.ee

Pottsepatööd, looduskivi paigaldus. Materjal, transport meie poolt. Tel 5803 3448, Ain.

Pottsepatööd. Korstnate, ahjude, kaminade, pliitide, soemuüride ehitus ja remont. Olemas kutse-tunnistus ja 20 aastat kogemust. Töödel garantii. Tel 5835 9557, siimuahjud@gmail.com

Ehituspuusepp / üldehituse ja remondi lahendused. Ka kogu elamise värskenda-mine nii seest kui väljast või lausa uue hoone loomine. Kurda muret tel 5594 9781, Andre.

Maalritööd Tallinnas või Harjumaal. Pika töökogemu-sega, töövahendid ja trans-port olemas. Tel 5194 6198.

Teeme ehitus- ja remondi-töid korterites ja majades. Vannitubade remont ja ehitus, elektri- ja torutööd. Tel 5561 8926.

Teen ehitus- ja remonditöid otse omanikule. Tel 502 4883.

Teen ehitustöid (üldehitus): sisetööd, katusetööd (kivi-, plekk- ja lamekatused). Korstnapitside parandus ja ladumine. Lisaks ka pleki-tööd. Tel 5199 8917.

Torumees, santehnilised tööd (ehitus ja remont) ning avariitööd. Töö kiire, soodne ja kvaliteetne. Tel 5555 1333 (rus) ja 5568 4665 (est).

Vannitubade ehitus, elu-ruumide remont. Tapetsee-rimine ja maalritööd. Tel 529 9312.

Vannitubade remont, kõik elektri- ja torutööd. Boilerite, pistikute, dušikabiinide remont ja paigaldus. Ummistuste kõrvaldamine. Laminaadi paigladus. Soodsalt. Tel 5850 8713.

Ruumide tühjendamine ja mööbli utiliseerimine. Vana kraami äravedu korteritest, ka mööbli demontaaž. 1-toal korter 200€, 2-toal 300€. Keldrid, garaažid, majad, suvilad kokkuleppel. Tel 5606 9595.

Viime tasuta ära vana-metalli. Samas puidu äravedu. Tel 5662 1344.

Tasuta vanaraua ja kodu-masinate äravedu: plekk, torud, aiavõrk, vannid, kraanid, pesumasinad, pliidid, tööriistad, akud jne. carinveix@hotmail.com, tel 5550 5017.

Viin tasuta ära vanad elektri-pliidid, gaasipliidid, pesu-masinad, kraanid/segistid, elektrijuhtmed, autoakud, metallist tööriistad, vana-metalli. Tel 5552 5584.

Katuste ja fassaadide pesemine ja värvimine. Tel 501 0834.

Katuste ja fassaadide pesu. Värvimistööd. Paigaldame katuseredeleid ja vihmavee-renne. Hoonete ja katuste renoveerimine. Aedade pesu ja värvimine. Töökoge-must 15 aastat. kpekatuspe-su.ee, tel 5638 8994.

Katuste kõrgsurvepesu ja värvimine (plekk, kivi, eter-niit). Tänavakivide puhas-tus. Tel 5624 1509, Andres.

MUU

Rehvitöökoda Teemeistri 2. Rehvivahetus, rehvide remont ja müük, velgede remont ja müük. Hea nõu pealekaubal! Rehvitookoda@gmail.com, tel 5565 9864, Teemeistri 2, Tallinn, Laagri.

OST

Soovin osta Nõmmele remonti vajava korteri, et mõnus kodu luua. Sobivad 2–4-toalised korterid. Kui teil on pakkuda, võtke julgelt ühendust. Tel 5349 1403, Mart.

Ostan retroesemeid ja kolimisjääke: nostalgilisi servise, keraamikat, suhk-rulusikaid, portselanist kujusid, nahast karpe, seinapilte, naiste ehteid, sõlgi jne. Tulen ise kohale! Tel 5356 0761, Liina.

Ostan eesti kunsti, maale, graafikat, kuld- ja hõbeeh-teid, lauahõbedat, kristalli, pakkuda võib ka muud vanavara. Raha kohe kätte. Tel 5552 5584.

Ostan tsaari- ja eestiaegseid jm münte, Eesti postkaarte-fotosid, märgi- ja margi-kogusid. Kuulutus ei aegu. Hea hind, raha kohe. Kl 11–21 tel 5595 5996, koordinaator@gmail.com.

Ostan vanu fotoaparaate, fotosid, aumärke, vimpleid, rahasid, habemenuge jpm. Kõik vana huvitab! Tel 5872 5458.

Ostan vanu raamatuid, postkaarte, fotosid, maale, graafikat, münte, paber-rahha, mööblit, nõusid, merevaigust ehteid, märke jne. Tel 5829 9810.

Ostame absoluutselt igas seisus autosid. Kustutame ARKist litsentsi alusel. Tallinn ja lähiumbrus. Tel 5823 8310.

Ostan absoluutselt igas seisu-korras vanaaegseid sääre-värstajaid ja tsikleid (Riga, Jawa, Dnepr, IŽ, Delta, Mini, Stella, Vjatka jne). Ka nende varuosi. Tel 5820 3030.

Ostan kasutuseta jäänud sõiduauto, maasturi või kau-biku. Võib vajada remonti. Kiire tehing, kohapeal vormistamine ja arvelt kus-tutamine. Tel 5365 4085, skampus@online.ee.

Ostan kokku autosid. Sobivad igas seisukorras. Autode arvelt kustutamine. Järele tulek puksiiriga. Tel 5345 1955, autosober@gmail.com.

Ostan sõidukeid igas seisu-korras - autod, kaubikud, maasturid, kerghaagised. Arveldamine ja dokumenti-de vormistamine kohapeal. Tel 5820 3030.

Ostan vanaaegseid jalgrat-taid, säärevärstajaid, nende raame ja müid osi. Ostan Vene autode ja mootor-rataste osi. Tel 510 2349.

Ostame vanarauda ja vanavara. Tel 5347 6867.

MÜÜK

Lehma kõdusõnnik 30l/kott. Kuiv küttepuu võrkkotis 25/30/40/50cm. Brikett. Tammaru Farm, tel 523 8852, www.tg.ee.

KÜTTEPUUD

Küttepuud. Müüa saetud ja lõhutud küttepuud pikkuse-ga 30–60 cm. Kojuvedu. Tellimusi võtame vastu iga päev. Tel 522 7345, marek406@gmail.com.

Müüa kuivad küttepuud 30 cm 40 l võrkkott (lepp, kask). Koos transpordiga. Tel 527 0884.

Müüa lõhutud kuivad ja toored küttepuud kohale-toomisega. Kuivad kütte-puud 50 l võrkkotis (30 cm lepp, sanglepp, kask). Info ja tellimine www.pakhalupuu.ee, tel 509 9598, pakhalupuu@gmail.com.

Müüa lõhutud küttepuud. Lepp ja sanglepp 33, 38, 43, 50 cm. Korralikult laotud koorem. Transpordiga. Tel 5398 8677.

Müüa puitbrikett, pellet, kütteklotsid ja kaminapuud (tamm, saar). Tel 517 0257.

Müüa toored-kuivad kütte-puud (segalehtpuu, sang-lepp). Võrgus 40 l kuiv lepp/ kask. Võrgus halujäägid (5–25 cm). Tel 504 2707.

KOGUDUSTE TEATED

Nõmme Rahu kogudus

Võsu 5, tel 5621 0737, nomme.rahua@eelk.ee.

Jumalateenistused **igal pühapäeval kell 10.30.**

Jumalateenistustest on võimalik osa saada ka Pere-raadio vahendusel **pühapäeviti kl 17** sagedusel 89,6 MHz ja koguduse kodulehelt www.nommerahu.ee. Koguduse kantselei (Võsu 5) avatud **kolmapäeviti 10–14.**

Nõmme baptisti kogudus

Puuvilja 4, www.nbk.ee, lisainfo nbk@nbk.ee

P 2.08. kell 11 jumalateenistus, jutlustab Veikko Võsu **P 9.08. kell 11** palveteenistus, juhatab Maarja Pihlamäe **P 16.08. kell 11** jumalateenistus, jutlustab Külvi Maisov

P 23.08. kell 11 jumalateenistus, jutlustab Märt Vähi

T 25.08. kell 18.30 noorte Püha Vaimu õhtu

P 30.08. kell 11 jumalateenistus, jutlustab Peter Nordberg

Püsitedad:

T kell 6.30 meeste hommik

K kell 10.30 väarikate hommik

N kell 7 naiste hommik

Teenistuste otseülekanded ja järelevaatamine www.nbk.ee.

Palvesoovid saada palvesoov@nbk.ee.

Rahumäe Jehoova tunnistajate kogudus

Pärnu mnt 223, lisainfo tel 5667 7700 või jw.org.

Pooletunnine loeng elulisel teemal piibli vaatevinklist.

Igal laupäeval kell 11 eesti, vene ja eesti viipekeeles.

Igal pühapäeval kell 11 eesti ja vene keeles,

kell 14 vene ja inglise keeles.

Ülekannet on võimalik vaadata internetis või kuulata telefoni teel.

Tervise ja Heaolu Keskus
(Nõmme keskkuses, Pärnu mnt. 326)

Nõustamine ja ravid haigustest vabanemiseks ning harmoonia taastamiseks.

Küsi lisa ja broneeri aeg.
Margus 5691 9956
Emmanuel 555 66405

Nõmme haldjad

Nõmme haldjad tulevad appi!
ISTUTAME TEIE AEDA MIDAGI ILUSAT!

Kõik tööd sinu koduaias
Tel 5569 8908 * nomme haldjad.ee *
haldjad@nomme haldjad.ee

LAAGRI KÜTTELADU

SOOJUS, MILLELE SAAD LOOTA!

PELLET
Tõhus, puhas ja keskkonnasõbralik kütus

TASUTA TRANSPORT

+372 504 0304
info@kytame.com
www.kytame.com

Partner

Müüte kinnisvara? Meie aitame.

1PARTNER.EE

Angela Virak
5664 0991

Olmer Õigus
5656 0460

ANTIIK JA VANAVARA OST

Hõbe, keraamika, raamatud, postkaardid, kunst, graafika, skulptuur, märgid, medalid, margid, mänguasjad.

Tulen ise kohale. Raha kohe.
Tel 5826 0567

KATUSTE PESU JA VÄRVIMINE

✓ Hooldus nii kivi-, plekk- kui eterniitkatustele
✓ Katus säilib kauem ja maja saab värske välisilme

Küsi hinnapakumist!
5550 9476
info@katusehooldus.ee
katusehooldus.ee

Katusehooldus.ee
KATUSED KORDA

Toored, poolkuivad ja kuivad KÜTTEPUUD

30, 33, 38, 43, 50, 60cm
Valikus lepp, sanglepp, kask
Vedu 4-12rm

Kadarbiku küttepuud

Tel 5373 7294

Taviberg E H I T U S

Eramu ehitus ja remont
Siseviimistlustööd
Fassaaditööd
Katuste ehitus
Santehnilised tööd
Elektritööd
Aedade ja piirete ehitustööd
Tänavakivide paigaldus

Info ja kontakt:
Tel. + 372 60 40000
Mob. + 372 555 30 422
WWW.TAVIBERGEHITUS.EE

VANAVARA OST
Andres 5140618

Uuemad ja vanemad raamatud, postkaardid, märgid, medalid, margid, mündid, ehted, käekellad, kassetid, mänguasjad, nõud, keraamika, kunst jm.

KÜTTEMATERJALID

MÄNNIKU TEE 106B TEL: 54 56 98 58

Kask 40l Lepp 40l
PINI & KEY Puitbrikett 945kg
RUF puitbrikett 960kg
Kase puitbrikett 960kg
Turba brikett 840kg
Pelletid 6 ja 8mm 960kg
Kuiv lepp 40 ja 25 cm konteineris 1.9m3
Kuiv kask 40 ja 25 cm konteineris 1.9m3

PUITBRIKETT 24.EE

MÜÜK

ELAMUS KINNISVARA

Hea Nõmme elanik!

Meie teame Nõmme kodude tegelikku väärtust, sest iga kodu lugu on eriline peatükk!

Nõmme oma kinnisvarabüroo - Elamus Kinnisvara

Maia Karro
518 8883
maia.karro@elamuskv.ee

Maris Tarkmeel-Vallaste
518 1149
maris.tarkmeel@elamuskv.ee

Nõmmela Ehitus
WWW.NOMMELAEHITUS.EE

EHITAME JA RENOVEERIME

ALGUSEST LÕPUNI

TÄPNE JA PUHAS TEOSTUS
Kvaliteet igas detailis.

MEESKOND, KES PEAB KOKKULEPETEST KINNI
Usaldus. Tähtaeg. Tulemus.

VÕTA ÜHENDUST! | +372 56 92 61 56 | INFO@NOMMELAEHITUS.EE

Nädala PARIM HIND
04.08.-10.08.2026

SELVER Hea mõte

Puuvilja-reede!
Kogu tavahinnaga puu- ja köögivilj -15%

Lõhefilee, c-trim, jahutatud
kg
12.99
24.90 -47%

Gouda juust, viilutatud
Epiim, 400 g, 6,48/kg
2.59
4.99 -48%

Laktoosivaba klassikaline kodujuust
Farmi, 700 g, 3,70/kg
2.59
3.89 -33%

Maasika-kohupiimakook
Selveri Kook, 390 g, 9,36/kg
3.65
4.49 -18%

Pakkumised kehtivad, kuni kaupa jätkub. Pildidel on illustreeriv tähendus. Toodeid Eestis. Pakkumine kehtib Partnerkaardiga.

PERE OPTIKA

NÄGEMISKONTROLL,
FEELGOOD PRILLIRAAMID JA
ÜHEVAATELISED PRILLIKLAASID

Kõik kokku vaid

59€

Nõmme Pere Optika

Pärnu mnt 326 - Nõmme Keskuse vastas

Tel 5697 0606

www.pereoptika.ee

E-pood www.adeals.ee

ALLIGATORDEALS
ALATI SOODSAD PAKKUMISED

Outlet-poe soodustused
iga päev -40% kuni -80%

**PÄRIS BRÄNDID,
PÄRIS HINNAVÕIT**

Asume Nõmmel, Turu plats 3, Tallinn

ALATI RETROHINNAD!

-60% kuni -80%

TOETAME
SELVERI LASTE
RAHVAJOOKSU

ITAK
TERVISEABIVAHENDID

Individuaalsete tallatugede valmistamine

vaid **45** minutiga

5787 8830
jarve@itak.ee

Broneeri aeg

ITAK Järve kauplus
Järve tn 2, Tallinn

online.saloninfra.ee/itak

PARIM AEG OSTA TALVEKS SOOJA

Briketi poisid

TUME PREMIUM
960kg

HELE STANDARD
960kg

PREMIUM PELLETT
6MM 975kg

PREMIUM PELLETT
8MM 975kg

Tellida saad mugavalt aadressil
www.briketipoisid.ee
Tel: +372 5661 2555

Püsikliendiks saab TASUTA!

- ✓ Püsiv allahindlus
- ✓ Eelisjärjekord tellimisel
- ✓ Aastaringne loosimistel osalemine
- ✓ Oled kursis parimate pakkumistega

ITAKi esinduskauplused Tallinnas

Pakume laia valikut abivahendeid ja ortoose, mis toetavad igapäevast toimetulekut ja taastumist.

Kristiine – Järve tn 2 (ortoosid)
Mustamäe – Sütiste tee 17/1 (ortoosid)
Kesklinna – Ravi 27 (ortoosid)
Pelgulinna (Sõle) – Sõle 16
Õismäe – Õismäe tee 1b
Punane (Medicumi) – Punane 61
Lasnamäe – Tähesaju tee 31

ITAK-i esindustes kehtivad riiklikud soodustused

www.itak.ee